

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΣΤ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1959 | ΑΡΙΘ. 2

ΜΟΝΟΝ ΟΥΤΩ

Ὁ νέος ποντίφηξ τῆς Ρώμης, μὴ ἐμφανίζων ἐπιδεστέραν τῶν προκατόχων του μέριμναν, ἀπηθύνθη προσφάτως πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν μας καὶ ἐπεκαλέσθη ἀμοιβαίαν κοινωνίαν καὶ ἐνότητα.

Καὶ ὡς ἦτο ἐπόμενο, τὸ εἰρηνοποιῶν του μήνυμα εἶρε συμπαθῆ καὶ εὐτονον ἀπήχησιν εἰς πᾶσαν Ὁρθόδοξον ψυχὴν. Διότι τῆς φιλαδελφίας καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος τὸ πνεῦμα, ἐκπηγάζον ἀπὸ τὴν αἰετοροῦν τοῦ Εὐαγγελίου πηγῆν, οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ ἐπιπνέῃ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν. Καὶ εἰς τὴν λατρευτικὴν τῆς ζωῆν συνεχῶς αὕτη δέεται πρὸς τὸν Θεὸν «ὅπερ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως».

*

Ἡ βούλησις τοῦ γνησίως θρησκευομένου Ὁρθοδόξου πληρώματος οὐδέποτε ὄντως ἔπαυσε νὰ προσανατολίζεται πρὸς τὴν ἐνότητα τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν. Διότι οὐδέποτε λησμονεῖ, ὅτι καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν καὶ οἱ θεῖοι αὐτοῦ Ἀπόστολοι ἐπιτακτικῶς ἐντέλλονται τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, «ἵνα ἐν ᾧσι» (Ἰω. ιζ') καὶ «τὸ αὐτὸ λέγωσι πάντες, καὶ μὴ ἦ σχίσματα» (Α' Κορ. α', 10). Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ὡς μὲ ἄλλα ἀδαμάντινα τεῖχη, κατωχύρωσε καὶ ἐστερέωσε τὴν ἐνότητα ταύτην, διὰ τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν ὄρων πανσέπτων Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Οὕτω δὲ εὐεξέλεγκτος ἀποβαίνει οἰαδήποτε κακοβουλία παρεισδύσεως καινῶν δογμάτων καὶ πεπλανημένων δοξασιῶν.

*

Ἄτυχῶς ὁμως, ἐνῶ ἐν ἀφευδὲς στόμα ἀπεκάλυπεν εἰς πάντας τὴν μίαν Ἀλήθειαν,

καὶ ἐν ἀρχικῶς βάπτισμα ἀνεγέννησεν ἅπαντας, θεοστυγῆς διχόνοια ἐνέσκηφεν εἰς τὴν Χριστιανικὴν μας ἀδελφότητα, καὶ ἐσημειώθησαν ἀποκλίσεις τῆς πνευματικῆς τῆς πορείας, ἐνῶ αὐταὶ δὲν ἀποσκοποῦν καὶ δὲν ἀποτελοῦν παρὰ μίαν καὶ μόνην πρὸς τὸν Αἰώνιον ὁδόν.

Καὶ δυνάμεθα ἀπροφασίστως νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἐνῶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία διετήρησε καὶ διατηρεῖ ἀνόθευτον καὶ ἀπαραποίητον τὴν Ἀποστολικὴν διδασκαλίαν, ὡς ταύτην παρέλαβον οἱ Πατέρες ἡμῶν παρὰ τῶν αὐτοπτῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου, ὁ Παπισμὸς, ὡς κληρονόμος τοῦ Ρωμαϊκοῦ πνεύματος καὶ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐπιγείου Βασιλείας καὶ ἐξουσίας, ἡλλοίωσε καὶ παρημένευσεν τὴν πάνσεπτον εὐαγγελικὴν καὶ συνοδικὴν ἀλήθειαν.

*

Ὡς ἐκ τούτου, τὸ πνεῦμα τοῦ ἀληθοῦς Οἰκουμενισμοῦ εἶναι ἐκπεφρασμένον καταπαγίως εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, τὴν συγκροτήσασαν τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ ἐμμένουσαν ἀπαρεγκλίτως εἰς τὰς ἀποφάσεις καὶ τοὺς ὄρους αὐτῶν. Κατ' αὐτάς, καὶ τὰ Χριστιανικὰ δόγματα ἠρμηνεύθησαν καὶ κατωχρώθησαν καὶ οἱ διοικητικοὶ τῆς Ἐκκλησίας θεσμοὶ καθωρίσθησαν, κατὰ τὸ διαγῆς καὶ ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν πνεῦμα. Ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ὑπὸ τοῦ Ρωμαϊκοῦ, ὡς προείπομεν, ἐπηρεασθεῖσα πνεύματος, ἐβάδισεν ἀπὸ παρεκκλίσεως εἰς παρέκκλισιν· μέχρι καὶ τοῦ σημείου ν' ἀποδεχθῆ ὡς ἀλάθητον ἀνθρώπινον πλάσμα· καὶ νὰ θεωρήσῃ τὸν Ἀρ-

χηγόν της ως άλλον επίγειον Θεόν· «ὅπως ἄλλοτε ἐν Ρώμῃ ἀπεθεοῦτο ὁ θεῖος Καῖσαρ, Divus Caesar. Ἄδιαφόρως, ἂν διὰ τούτου καταργῆται ὁ θεσμός τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ νοθεύηται τὸ γνήσιον χριστιανικὸν πνεῦμα.

*

Θεωροῦμεν ὁμῶς ἄσκοπον νὰ κατολισθήσωμεν τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς συζητήσεις καὶ ἀντιγνωμίας ἀκαίρους. Καὶ ἐνθυμούμεθα ἁπλῶς, ὅτι οὐδέποτε ἦτο τόσο φλέγον τὸ ζήτημα τῆς ἐνότητος τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ὅσον σήμερον. Εἶναι ὁμῶς ἀνάγκη νὰ τεσπῆ τοῦτο οὐσιαστικῶς. Καὶ ὄχι ἐξωτερικῶς, ἀλλ' ἐσωτερικῶς, κατανοουμένου πλήρως, ὅτι τὸ λυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἀπέβλεπεν εἰς τὴν παγκοσμιότητα τῆς ἀγίας του Ἐκκλησίας, ὡς μυστικοῦ του σώματος· καὶ ὅτι τοῦτο εἶναι γνησιώτατα ἐκπεφρασμένον ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ.

*

Πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν καὶ κατὰ τὰς μεσημβριὰς ὥρας, οἱ Ρωσικοὶ ραδιοσταθμοὶ ἐξαπέλυσαν νέα σφοδρότατα ἀντιρησκευτικὰ καὶ ἀντιχριστιανικὰ κηρύγματα.

«Ἡ Ἐκκλησία ἔλεγεν (ἐννοοῦντες ἀσφαλῶς τὴν Ρωσικὴν Ὁρθόδοξον) χρησιμοποιοεῖ σήμερον νέας ὁλως μεθόδους, διὰ νὰ κερδίσῃ τὴν πίστιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἰδίως τοὺς νέους. Καὶ δὲν ἀρκεῖται μόνον εἰς τὰς λειτουργίας της καὶ εἰς τὰς θρησκευτικὰς της πανηγύρεις καὶ τελετάς. Ἄλλ' ὀργανώνει παντὸς εἴδους συγκεντρώσεις καὶ ἐξορμήσεις· καλλιτεχνικὰς, ἐπιστημονικὰς καὶ φυσιολατρικὰς, δι' ἐκδρομῶν καὶ οἰουδήποτε ἄλλον μέσον. Τοὺς κατοίκους ἐπισκέπτονται ἱερεῖς, βαπτίζοντες τὰ τέκνα των. Καὶ πληθύνονται διαρκῶς οἱ νυμφευόμενοι εἰς τὰς Ἐκκλησίας. Οὐδὲν μέσον γενικῶς παραλείπεται ἀπὸ τὰ ἀπηρχαιωμένα ἐκεῖνα, διὰ τῶν ὁποίων ἀπεκοιμίζετο καὶ κατεδυναστεύετο ὁ λαός. Καὶ πρέπει νὰ κατανοηθῆ, ὅτι εἶναι ὁλως ἀπαράδεκτον νὰ εἶναι τις μέλος τοῦ Κόμματος καὶ Χριστιανός...».

*

Αὐτὰ εἶναι τὰ πρόσφατα κηρύγματα τοῦ κομμουνισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐνασμενίζεται νὰ θεωρῆ ἑαυτὸν ὡς ἐκπρόσωπον τοῦ ἐπιστημονισμοῦ. Καὶ ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται λυσσω-

δῶς νὰ πείσῃ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Γῆν, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ θεμελιώσουν τὴν εὐτοχίαν των χωρὶς τὸν Θεόν καὶ ἀπαρνούμενοι τὸν Χριστόν.

Θ' ἀποτελέσῃ λοιπὸν θανάσιμον κακὸν ἡ ἐμμονὴ εἰς πλάνας. Καὶ ἡ συνεπεία αὐτῶν περαιτέρω διχοστασία καὶ διάστασις τῆς Χριστιανικῆς κοινωνίας.

*

Ἰδού, διατί ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας ἀποδέχεται γηθοσύνας τὸ Παπικὸν κηρύγμα. Πιστεύει αὐτῇ, ὅτι διὰ νὰ πραγματοποιηθῆ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ «ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς» δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξουν ἀγεφύρωτοι αἱ ἀντιθέσεις. Καὶ ὅτι πέραν τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν ὁμολογιῶν βεβαιούται ἡ μία Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας θεμελιώδης ἀναζήτησις εἶναι ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, διὰ τῆς θεώσεως ἐν Χριστῷ τῆς ἀνθρωπίνης μας φύσεως καὶ τῆς φύσεως τοῦ κόσμου ὅλου.

*

Οἱ καιροὶ εἶναι ἀληθῶς σήμερον χαλεποί, χαλεπώτατοι. Ἡ δὲ ἔμπροκτος ἐκδήλωσις τῆς Χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἀγάπης καὶ ταπεινοφροσύνης ὀφείλει νὰ μὴ διστάσῃ νὰ ἀνομολογήσῃ πλάνας. Μόνον δὲ οὕτω, πιστεύομεν, θὰ προσεγγίσουν καὶ θ' ἀναγνωρίσουν ἀλλήλους ὅσοι εἶναι ἀληθεῖς Χριστιανοί, καὶ ὅσοι ὄντως διακατέχονται ἀπὸ τὴν οὐρανόδοτον ἔφρσιν πρὸς πνευματικὴν ἐξύψωσιν. Καὶ μόνον οὕτω θὰ πραγματοποιηθῆ «ἡ ἐνότης τῆς πίστεως καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἀγίου Πνεύματος», ὑπὲρ τῆς ὁποίας δέεται συνεχῶς ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

«Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· εἴν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἔστε, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς...» (Ἰωαν. η', 31)

«Ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἐν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. (Α' Κορ. ιβ', 13)

Ἐρωτήσατε ὁδοὺς Κυρίου, καὶ ἴδετε ποία ἐστὶν ἡ ὁδὸς Κυρίου, καὶ βαδίσετε ἐν αὐτῇ. Ἴδετε ποία ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθὴ καὶ εὐρήσατε ἀνάπαισιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν». (Ἰερμ. στ', 16)

Τοῖς μὲν Θεοῦ γνώμη κατακολουθοῦσιν, καὶ τὰ καλῶς νομοθετημένα μὴ τολμᾶσι παραβαίνειν, πάντα κατορθοῦνται παρὰ πίστεως, καὶ γέρας ἐδδαιμονίας πρόκειται παρὰ Θεοῦ. (Ἰωσήπος)

ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (†)

Γ'.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱεραρχία.

Συνωδὰ τοῖς εἰρημένους, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς ιδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς ἀναγέννησιν δηλονότι τῶν ἀνθρώπων, διδασκαλίαν αὐτῶν καὶ καθοδηγίαν εἰς τὴν ἠθικὴν τελείωσιν παρέστη ἡ ἀνάγκη τῆς ιδρύσεως τῆς Ἱερωσύνης, ὡς ποιμαντικῆς διακονίας. Ἄλλ' αὖθις, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ θεοῦ ἔργου τῆς διακονίας ταύτης ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἐπιστηρίξεως αὐτῆς, ἅτε ἀμέσως παρὰ τοῦ Θεοῦ προερχομένης, ἐπὶ μυστηρίου. Ὡστε μόνον ὄρισμένοι τινὲς πιστοὶ ἐν τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας ἠδύναντο νὰ κατέχωσι τὴν διακονίαν ταύτην καὶ οὐχὶ πάντες. Ἔδει νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἱεραρχία αὐτοτελής, ὡς θεῖον ἐν αὐτῇ ἔργονον πρὸς ἁγιασμὸν τῶν λοιπῶν πιστῶν, διδασκαλίαν καὶ χειραγωγίαν εἰς σωτηρίαν. Ἄλλ' οἱ ἀρνούμενοι τὴν ἀνάγκην τῆς Ἱερωσύνης, ὡς ἰδιαίτερας ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, ἀρνοῦνται κατ' ἀκολουθίαν, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας, ὡς ἰδιαίτερας ποιμανούσης τάξεως, ἐξαφανίζοντες οὕτω τὴν ἀληθῆ περι Ἐκκλησίας ἔννοιαν. Διότι, κατὰ τὸν ἅγιον Ἰγνάτιον Ἀντιοχείου, «χωρὶς τούτων (Ἐπισκόπων, Πρεσβυτέρων, Διακόνων) Ἐκκλησία οὐ καλεῖται» (Τραλλ. 3).

Προσάγουσιν ὅμως ἀποδείξεις ἐκ τῆς ιστορίας τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, καθ' ἃς, δῆθεν, φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ὄρισμένη Ἱεραρχία, ἐκτελοῦσα αὐτὴ τὸ τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν πιστῶν, τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἠθικῆς χειραγωγίας καθῆκον. Ἴνα δ' ἐνοήσωμεν τὸ ἀστήρικτον τῆς ἀντιρρήσεως ταύτης κατὰ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπάρξεως ἰδιαίτερας ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας, ὡς ποιμανούσης τάξεως, ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσωμεν, ὅτι τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν οὐδαμῶς ἀποτελεῖ μόνη ἡ Ἱεραρχία, ἀλλ' «ἐν τῷ πλήθει τῶν πιστῶν ἡ Ἐκκλησία» (Π. 52, 429) κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον. Τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας συναποτελοῦσι πάντες οἱ ὀρθόδοξοι πιστεύοντες εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ποιμένες καὶ ποιμαινόμενοι, αἱ γὰρ πάντες, λέγει Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, οἱ δὲ καθ' ἓνα Χριστοῦ καὶ ἀλλήλων μέλη. Τὸ μὲν γὰρ ἄρχει καὶ προκαθίσταται, τὸ δὲ ἄγεται καὶ εὐθύνεται καὶ οὔτε ταῦτ' ἀμφοτέρα ἐνεργεῖ, εἴπερ μὴ ταῦτ' ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι καὶ γίνεσθαι ἀμφοτέρα ἐν, εἰς ἓνα Χριστὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συναρμολογούμενα καὶ συντιθέμενα Πνεύματος» (Π. 36, 276). Ἐκ τούτων αὐτονόητον ἀποβαίνει, ὅτι, λόγου χάριν, ἐπιτρέπεται κατ' ἀρχὴν τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου εἰς τοὺς μεμορφωμένους καὶ θεολογικῶς πεφωτισμένους λαϊκοὺς, διότι καὶ οὗτοι μετὰ τοῦ κλήρου συναποτελοῦσι τὸ ὅλον τῆς Ἐκκλησίας σῶμα. Ὡστε τὸ ὅτι ἐν τοῖς Ἀποστολικῶν χρόνοις ἐδίδασκον πλὴν τῶν Ἀποστόλων καὶ τινες τῶν πιστῶν δὲν εἶναι ἀπόδειξις τοῦ ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ὄρισμένη Ἱεραρχία. Προσάγουσιν οἱ ἀντιλέγοντες τὸ χωρίον

τοῦ Ἀπ. Παύλου «Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικήτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νοουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς» (Κολοσ. 3, 16), ἀλλ' ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ἀποδεικνύει ἀπλῶς ὁ Ἀπόστολος εἰς τοὺς πιστοὺς τὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα δεόν νὰ ἔχῃ ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν τοῦ θεοῦ λόγου ἡ ἀκρόασις καὶ μελέτη καὶ ἡ ἱερὰ ψαλμωδία (Π. 62,359). Ὅτι δὲ εἰς ἐαυτὸν ἀπέδιδε κατ' ἐξοχὴν τὸ δικαίωμα τῆς διδασκαλίας μαρτυρεῖ λέγων «εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε καὶ μὴ συναναμίγνησθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῆ καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε ἀλλὰ νοουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν» (Β' Θεσσαλ. 3, 14,15). Μάτην προσάγουσι τὸ χωρίον «Τὰ δὲ πάντα ἐκ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς» (Β' Κορ. 5,18), διότι εὐθύς ἀμέσως λέγει ὁ Ἀπόστολος δεικνύων εἰς τίνα ἀνήκει ἡ διακονία τῆς καταλλαγῆς ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ (αὐτ. 5,20. Πρβλ. στ. 21 καὶ 6,1-12, 7,5,6,12,14,16, ἐνθα περιγράφει ὁ Ἀπόστολος τοὺς ἔχοντας τὴν διακονίαν ταύτην τῆς καταλλαγῆς). Παραπέμπουσιν ὡσαύτως εἰς τὸ χωρίον Πράξ. 13,1 ἀλλ' ἐν αὐτῷ ὑποδηλοῦται, ὅτι ὑπῆρχον ὄρισμένοι κήρυκες τοῦ θεοῦ λόγου (Πρβλ. 13,2-4), ἐν δὲ τῷ χωρίῳ Πράξ. 8,4 καὶ 11,19 δὲν πρόκειται περὶ συστηματικοῦ κηρύγματος τῶν ἐξ Ἱεροσολύμων διασπαρέντων πιστῶν ὡς 3,5,6, ἐνθα παρίσταται ὁ Φίλιππος ἔχων πληρεξουσιότητα πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ θεοῦ λόγου, ἄλλως τε καὶ οἱ διασπαρέντες ἐκήρυττον φαίνεται κατ' ἐντολὴν (11,19,20). Οἱ μὲν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, οἱ δὲ εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τῶν Ἀποστόλων (8,14,11,22), ὑφ' ὧν καθόλου τὴν ἐπιστασίαν διετέλουν πάντες οἱ λαμβάνοντες δικαίωμα τῆς διδασκαλίας τοῦ θεοῦ λόγου (Α' Κορ. 14,10. Προβλ. 36-38).

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς εἶπομεν, τὸ πλήρωμα τῆς θείας χάριτος εὑρηται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέει ἡ πληρεξουσιότης τῆς ποιμαντικῆς διακονίας, διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ Ἀπόστολοι διετέλουν οἰνοὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς ταύτην ὑπήγγοντο (Πράξ. 15,2,21, 17-19. 14,27. Πρβλ. στιχ. 4,15,24,8,21,18 κτλ.).

Ἐπεδείκνυον δὲ οἱ Ἀπόστολοι τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως ὄρισμένης Ἱεραρχίας πρὸς τε τὴν διδασκαλίαν τοῦ θεοῦ λόγου, τὴν τέλεσιν τῶν μυστηρίων καὶ τὴν διαποιίμασιν καθόλου αὐτῆς. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἐτέλουν τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος καὶ διάκονοι ὡς λ.χ. ὁ Φίλιππος τὴν ἀληθῆ ὅμως ἔννοιαν καὶ τούτου τοῦ πράγματος παρέχει πάλιν ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία σήμερον ἔτι ἐπιτρέπουσα τοῦ μυστηρίου τούτου τὴν

τέλεσιν οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ διακόνου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ λαϊκοῦ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ, αὐτὴ ὕστερον διὰ τῶν ἱερέων αὐτῆς μεταδίδουσα πλήρη τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διὰ τοῦ ἁγίου Χρίσματος. Τοῦτου ἡ τέλεσις καὶ μετάδοσις ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Ἐκκλησίας ἦτο ἀποκλειστικὸν ἔργον τῶν Ἀποστόλων, κατ' ἀρχάς, τελούμενον διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, εἶτα δὲ καὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ Πρεσβυτέρων τελούμενον διὰ τοῦ ἁγίου μύρου, ἀγιαζομένου δὲ πάντοτε ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων καὶ μεταδιδόμενον ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν Πρεσβυτέρων. «Ὅθεν ὅταν ὁ Φίλιππος ἐβάπτισε τοὺς Σαμαρείτας, κατήλθον εἰς τὴν χώραν αὐτῶν οἱ Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Ἰωάννης, κοίτινες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσι Πνεῦμα ἅγιον... ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα ἅγιον» οἱ Σαμαρεῖται (Πράξ. 8,15,16). «Ὡστε ὁ βαπτίσας τοὺς Σαμαρείτας Φίλιππος δὲν ἦτο ὁ Ἀπόστολος, ἀλλὰ εἰς τῶν ἐπτὰ διακόνων «διὸ καὶ βαπτίζων, Πνεῦμα τοῖς βαπτιζομένοις οὐκ ἐδίδου· οὐδὲ γὰρ εἶχεν ἐξουσίαν· τοῦτο γὰρ τῶν δώδεκα μόνον ἦν» (11. 60,144). «Εἰ δὲ ὁ βαπτίσας εἰς τῶν Ἀποστόλων ἐτύγχανεν, εἶχε τὴν αὐθεντίαν τῆς τοῦ Πνεύματος δόσεως· βαπτίζει δὲ μόνον ὡς μαθητῆς, τελειοῦσι δὲ τὴν χάριν οἱ Ἀπόστολοι, οἳ ἡ τῆς τοιαύτης δόσεως αὐθεντία ἐδέδοτο» (Π. 78, 381). «Ὡστε καὶ τῶν μυστηρίων ἡ τέλεσις εἰς ὠρισμένα ἀνήκε πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τοὺς Ἀποστόλους καὶ εἰς τοὺς λαβόντας τὴν χάριν τῆς ἱερωσύνης διαδόχους αὐτῶν.

Ἰσαύτως ἡ διαποιμάνσις τῆς Ἐκκλησίας ἀνεκαθεν ἦτο ἀνατεθειμένη εἰς τὴν τάξιν τῶν Ποιμένων· διὸ καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐκάλουν τὴν Ἐκκλησίαν Θεοῦ οἰκοδομήν, ἥς θεμέλιος κεῖται ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ (Ἐφεσ. 2,21). Ἐν ταύτῃ τῇ οἰκοδομῇ οἱ μὲν οἰκοδομοῦνται, οἱ δὲ ὡς ὑπηρεταὶ Χριστοῦ καὶ οἰκονόμοι μυστηρίων Χριστοῦ οἰκοδομοῦσιν (Α' Κορ. 11,34). Οἱ οἰκονόμοι μυστηρίων Χριστοῦ, ἡ ποιμαίνουσα δηλονότι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τάξις, κατέχει ἐν αὐτῇ διάφορα ἀξιώματα (Α' Κορ. 12,23,30), εἰς αὐτὴν δὲ ὀφείλουσι νὰ ὑπάγουνται πάντες οἱ πιστοὶ «ερωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν» (Α' Θεσσαλ. 5,12,13) «Πεῖθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν» (Ἐβρ. 13,17), ὅπερ βραδύτερον ἔγραψεν καὶ ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος. «Τῷ Ἐπισκόπῳ προσέχετε, τῷ Πρεσβυτέρῳ καὶ τοῖς διακόνοις», ὡς δὲ, ἔλεγε πάλιν οὗτος, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐν μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας ὑπάρχει, δι' οὗ ἐνοῦται τις τῷ σώματι καὶ αἵματι τοῦ Κυρίου καὶ ἐν θυσιαστήριον, οὕτως ἐν ἐκάστη ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίᾳ «καὶ εἰς Ἐπίσκοπος ἅμα τῷ Πρεσβυτέρῳ καὶ διακόνοις», ὅθεν καὶ συνεβούλευε τοὺς πιστοὺς γράφων «ἐν ὁμονοίᾳ Θεοῦ σπουδάζετε πάντα πράσσειν προκαθημένον τοῦ Ἐπισκόπου εἰς τὸπον Θεοῦ, καὶ τῶν Πρεσβυτέρων εἰς τὸπον συνεδρίου

τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Διακόνων τῶν ἐμοὶ γλυκυτάτων πεπιστευμένων διακονίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ἐπ. Φιλαδελφεῦσι 7. Μαγνησιεῦσι 6. Σμυρναίοις 8. Τραλλιανοῖς 2,3). Καὶ ὁ ἅγιος Κυπριανὸς Ἐπίσκοπος Καρχηδόνας ὑποδεικνύει ὅτι οὐδὲ κἂν δύναται νὰ ὑπάρξῃ Ἐκκλησία ἄνευ ἱεραρχίας· διότι ἄνευ αὐτῆς καταστρέφεται αὐτὸς ὁ σκοπὸς αὐτῆς, οἱ δὲ ἀποχωρίζοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ἱεραρχίας προσομοιάζουσι πρὸς τοὺς συγχρόνους τοῦ Νῶε, οἵτινες κατὰ τὸν κατακλυσμὸν εὐρέθησαν ἔξω τῆς κιβωτοῦ (Π. 4,109. 408).

Ὅτι δὲ ἡ ἱεραρχία ἐκ τριῶν ἀπετελεῖτο βαθμῶν, κατὰ τὴν ἱδρυσιν αὐτῆς, ὑπεδηλώθη ἤδη ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων. Ἡ ἱερωσύνη μετεδίδετο διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν· εἶδομεν δὲ ὅτι τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπτὰ διακόνων. Τὸ ἔργον αὐτῶν δὲν ἦτο τυχαῖον, οὐ μόνον διότι ἐκ τῆς καλῆς διεξαγωγῆς τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας ἤρουντο νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐν αὐτῇ ἡ εἰρήνη καὶ νὰ προληφθῶσιν αἱ ἐριδεις, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τινος ἐξ αὐτῶν συνεδέθη μετὰ τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου, τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου. Ὅθεν οἱ ἐκλεγέντες ἦσαν «μαρτυρούμενοι», τ. ἔ. καλῆς ἀπολαύοντες ὑπολήψεως καὶ γνώμης ἄνδρες, πλήρεις Πνεύματος ἁγίου. Τοῦτοις ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας οἱ Ἀπόστολοι πρὸς μετάδοσιν τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης «προσευξάμενοι». Ἡ περὶ τοῦτου εἰδήσις τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων εἶναι σημαντικωτάτη, δηλοῦσα, ὅτι καὶ διὰ τὸν κατώτερον τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν ἀπαιτεῖτο χειροτονία. Οἱ Ἀπόστολοι φέροντες ἐν ἑαυτοῖς πάντας τοὺς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης καὶ συνενοῦντες ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἐπισκοπὴν καὶ ἀποστολὴν μετὰ τῆς διακονίας ἐν γενικωτάτῃ τῆς λέξεως ἐννοίᾳ, καθορίζουσι τοὺς διακόνους ἐν τῇ εἰδικῇ σημασίᾳ αὐτῆς μετὰ χειροτονίας καὶ ἐπικλήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅτι ἡ διακονία εἶναι ἰδιαίτερον δώρημα τῆς θείας χάριτος καὶ ἱερὸν ἀξίωμα, προερχόμενον παρὰ τοῦ Θεοῦ ὑπέδειξεν ἐπανειλημμένως ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ. Τῶν Πρεσβυτέρων δὲ πρώτην φοράν ἐγένετο μνηεῖα ἐν Πράξ. 11, 30, ἥτοι 10-12 ἔτη μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων ἐναρξίν τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου. Ἡ πρώτη ὅμως αὕτη μνηεῖα παρουσιάζει αὐτοὺς, ὡς ἤδη ὑφισταμένους ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ἰδιαίτερον κατέχοντας ἀξίωμα, γνωστοὺς ὄντας καὶ τοῖς ἐν Ἀντιοχείᾳ χριστιανοῖς, οἵτινες ἐπεμφαν τὰς ἑνεκα τοῦ ἐπὶ Κλαυδίου λιμοῦ λογίας διὰ τοὺς ἐν Ἱερουσαλήμ ἀδελφούς. Ὅτι δὲ ὑπὸ τοὺς Πρεσβυτέρους ἐν ταῖς Πράξεσι δηλοῦνται οἱ κατέχοντες ἱερὸν ἀξίωμα, ὑποδεικνύεται καὶ ἐξ ἄλλης αὐτῶν μνηεῖας. Ἐν Πράξ. 14,22-23 λέγεται ὅτι οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος καὶ Βαρνάβας «εὐαγγελισάμενοι ... καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει.... χειροτονήσαντες δὲ αὐτοὺς Πρεσβυτέρους κατ' Ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς δὲν πεπιστευοῦσιν». Ἐκ τοῦ χωρίου τούτου πρόδηλον καθίσταται ὅτι οἱ

Πρεσβύτεροι ἐξελέγαντο καὶ χειροτονοῦντο διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας καὶ διωρίζοντο δι' ἐκάστην Ἐκκλησίαν. "Ὡστε Πρεσβύτεροι ἦσαν οὐχὶ οἱ λόγῳ ἡλικίας ἢ γένους προέχοντες ἐν ταῖς κοινότησι τῶν Χριστιανῶν, ἀλλ' οἱ ὀριζόμενοι καὶ ἀναγκαστὸν διὰ τὴν ζωὴν ἐκάστης Ἐκκλησίας κατέχοντες ἱερὸν ἀξίωμα. Ἡ Ἰδρυσις Ἐκκλησίας τινὸς ἀπῆται, κατ' ἀνάγκην, τὴν ἐκλογὴν καὶ χειροτονίαν ἰδιαιτέρων λειτουργῶν αὐτῆς, οἵτινες μετὰ τοὺς Ἀποστόλους κατεῖχον τὴν σημαντικὴν θέσιν ἐν τῇ Ἀποστολικῇ ἐποχῇ, διακρινόμενοι τῶν λοιπῶν πιστῶν, ὡς δηλοῦται πάλιν ἐκ τῶν Πράξεων, ὡς 14,4 (ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ ὑπὸ τῶν Πρεσβυτέρων), 22, «τοῖς Ἀποστόλοις καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ», 23 «οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Πρεσβύτεροι καὶ οἱ Ἀδελφοί». Σαφῶς καθώρισε τὴν ἐξαιρετικὴν λειτουργικὴν αὐτῶν θέσιν καὶ ὁ ἅγιος Ἰάκωβος γράψας (5,14) «ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν προσκαλεσάσθω τοὺς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν...». Ὡς Πρεσβύτεροι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὡς ἔχοντες τὸ καθήκον τοῦ προσεύχεσθαι συγχρόνως παρίστανται ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων ὡς συνεργάται αὐτῶν (16,4) «Τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ Πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ») ἐν τῇ ἐπιλύσει τῶν διαφόρων ζητημάτων. Παρίστανται ἐν αὐτοῖς καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοί, ἡ ὅλη Ἐκκλησία, συνυπονοουμένων καὶ τῶν διακόνων, ἐν ταῖς σχετικαῖς ἐκφράσεσι τῶν Πράξεων, ὡς κατώτερον ἔχοντων ἱερατικὸν βαθμὸν, ἀλλὰ τὰ «δόγματα» ἐκδίδονται ἐξ ὀνόματος τῶν Ἀποστόλων καὶ Πρεσβυτέρων. Εὐνόητον λοιπὸν διατὶ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τοὺς Ἐφεσίους Πρεσβυτέρους ἔλεγεν, ἵνα προσέχωσιν ἑαυτοῖς καὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Οἱ Ἀπόστολοι παριστῶσι τοὺς διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης θεόθεν τεταγμένους Πρεσβυτέρους ὡς μέλλοντας νὰ συνεχίσωσι τὸ ἔργον αὐτῶν ἕθεν καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἔγραφε «Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ Πρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων... ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ Χριστοῦ ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μηδὲ ἀισχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, μὴ δ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου» (Α' Πέτρ. 5,1-3). Περὶ τῶν Πρεσβυτέρων διμιλεῖ ἐνταῦθα ὁ Ἀπ. Πέτρος ὡς περὶ Ἐπισκόπων, ὡς καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀνωτέρω περὶ τῶν Ἐφεσίων Πρεσβυτέρων. Πρεσβύτερον ὀνομάζει ἑαυτὸν καὶ ὁ Ἀπ. Ἰωάννης (Β' Ἰωάν. 1,3. Γ' Ἰωάν. 1). "Ὅτι ὅμως οἱ Ἐπίσκοποι ἤδη ἐν τῇ ἀποστολικῇ ἐποχῇ ἦσαν ὅλως ἐξιδιασμένα καὶ διάφορα τῶν Πρεσβυτέρων καὶ διακόνων πρόσωπα εἶναι καταφανέστατον. Ἡ ἀποστολικὴ διακονία τῶν Ἀποστόλων δὲν ἤττό τι ἐφήμερον ἀλλ' ἀναγκαῖον διὰ τὴν μετ' αὐτοῦς ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ζώντων ἔτι τῶν Ἀποστόλων ηὐξήθη ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ματθίου, διὰ τῆς κλήσεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὅστις ἐν τοῖς Ἀποστόλοις τάσσει καὶ τὸν προϊστά-

μενον τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων Ἰάκωβον (Γαλ. 2,9,1,19), τὸν Βαρνάβαν (Πράξ. 15,14) τὸν Ἐπαφρόδιτον (Φιλ. 2,25) καὶ ἄλλους, οἵτινες παρίσταντο ὡς ἄμεσοι διάδοχοι τῶν πρώτων καὶ ἄμέσως ὑπὸ τοῦ Κυρίου κληθέντων Ἀποστόλων. Ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχον ἤδη καὶ οἱ Ὁ μαθηταὶ (Λουκ. 10,1,17) οἱ ὑπὸ τοῦ Κυρίου κληθέντες. Βλέπομεν δὲ καὶ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἐξαιρετικῶς ἀναδεικνύοντά τινος τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὡς τὸν Τιμόθεον καὶ Τίτον, οὓς καθορίζει ὡς ἄμεσους διαδόχους αὐτοῦ. Αἱ πρὸς αὐτοὺς λεπτομερεῖς ὁδηγίαι καὶ ὑποδείξεις ἐν ταῖς ποιμαντικαῖς ἐπιστολαῖς οὐδεμίαν καταλείπουσιν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ὅπερ ὡς ὅλως ἐξαιρετικὸν παρίσταται ἐν σχέσει πρὸς τὸ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων. Εὐθὺς δὲ μετὰ τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν ἐν τέλει τοῦ ἀποστολικοῦ αἵματος ἔχομεν, ἐκτὸς τοῦ Ἰακώβου Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, τοὺς λοιποὺς Ἐπισκόπους καὶ ἀποστολικούς ἄνδρας, τὸν Πολύκαρπον ἐν Σμύρῃ, τὸν Ἰγνάτιον ἐν Ἀντιοχείᾳ, τὸν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ παραστήσαντα τὰ μάλιστα διακεκριμένως τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης. Περιττὸν δὲ νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ διάκρισις τῶν βαθμῶν τούτων δέον νὰ ἀναζητῆται ἐν ταῖς ἐνεργείαις αὐτῶν κυρίως καὶ οὐχὶ ἐν τοῖς ὀνόμασι. «Τότε γὰρ ἐκοινωνοῦν τοῖς ὀνόμασι καὶ διάκονος ὁ Ἐπίσκοπος ἐλέγετο» καὶ τὰνάπαλιν (Π. 62,185).

Ἐκ πάντων τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων καταφαίνεται ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἀναγκαῖα ἰδιαιτέρα ποιμαίνουσα τάξις τῶν τριῶν τῆς ἱερωσύνης βαθμῶν πρὸς ἐπιτέλεσιν τῆς ποιμαντικῆς διακονίας, «Καθὰ περ γὰρ ἐν σώματι, λέγει Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, τὸ μὲν ἄρχον ἐστὶν καὶ ὡς προκαθεζόμενον, τὸ δὲ ἀρχόμενον καὶ ἀγόμενον, οὕτω καὶ ταῖς Ἐκκλησίαις διέταξεν ὁ Θεὸς ἰσότητος νόμῳ τῆς ἐχοῦσης τὸ κατ' ἀξίαν ἢ καὶ προνοίας, ἢ τὰ πάντα συνέδεσε, τοὺς μὲν ποιμαίνεσθαι τε καὶ ἄρχεσθαι ὅσους τοῦτο λυσιτελέστερον καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ πρὸς τὸ δέον ἰθυνομένους, τοὺς δὲ εἶναι ποιμένας καὶ διδασκάλους πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῆς Ἐκκλησίας, ὅσοι τῶν πολλῶν εἰσιν ἀνωτέρω κατ' ἀρετὴν καὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν οἰκειώσιν λόγον ψυχῆς πρὸς τὸ σῶμα ἢ νοῦ πρὸς ψυχὴν ἐπέχοντας, ἢ ἀμφοτέρω συνδεθέντα ἀλλήλοις καὶ συγγραθέντα τὸ τε ὑστεροῦν καὶ τὸ πλεονάζον, ὡς περ ἐν μέλεσι, καὶ τῇ ἀρμονίᾳ τοῦ Πνεύματος συμβιβασθέντα καὶ συνδεθέντα ἐν ἄρτιον ἀποδειχθῇ σῶμα, καὶ αὐτοῦ Χριστοῦ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ὄντως ἐπάξιον» (Π. 35, 409, 36, 185).

"Ὅ,τι Θεὸς ἐν τῇ οὐρανίῳ τῶν πρωτοπλάστων Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἥλιος ἐν τῷ κόσμῳ, τοῦτο ἕκαστος Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ κατὰ μέρος Ἐκκλησίᾳ δι' οὗ τὸ ποιμνιον λαμπρύνεται θάλλει, καὶ ναὸς Θεοῦ γίνεται.

(Γρηγόριος).

Ἐξαποστελῶ ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους ἐπὶ τὰ Ἔθνη. Καὶ ἐξ αὐτῶν λήψομαι Ἱερεῖς καὶ Λευίτας, εἶπε Κύριος.

(Ἡσαΐου ξστ' 19)

ΑΠΕΔΕΧΕΤΟ Ο ΙΕΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΤΟ ΠΑΠΙΚΟΝ ΠΡΩΤΕΙΟΝ;

Α'

Ὁ παπικός θεσμός ἀποτελεῖ, ὡς γνωστόν, τὴν εἰδοποιὸν διαφορὰν τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ ἀπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἱστορία τῆς διαμορφώσεως τοῦ θεσμοῦ τούτου ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῆς ὁλοκληρώσεώς του διὰ τῆς ὑπὸ τῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ (1870) διακηρύξεως τοῦ παπικοῦ ἀλαθῆτου οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ ἡ ἱστορία τῆς παρεκκλίσεως καὶ τῆς ἐν τέλει ἀποσχίσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἀρχαίας, μιᾶς καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας. Ὁ παπισμὸς δὲν ἀποτελεῖ μόνον τὴν δεσπόζουσαν ἀρχήν, ἣ ὁποία ρυθμίζει τὴν καθόλου ὀργάνωσιν καὶ διαμόρφωσιν τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, οὐδὲ ἀποτελεῖ μόνον ἐν ἀπλοῦν δόγμα αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ δόγμα ἐκεῖνο, βάσει τοῦ ὁποῦ διεκδικεῖ αὐτὴ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ διατυποῦν καὶ διακηρύσσειν τὴν δογματικὴν τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίαν. Ὁ παπικός θεσμὸς εἶναι ὁ πυρὴν καὶ τὸ κέντρον, περὶ τοῦ ὁποῦ περιστρέφεται καὶ ἐκτυλίσσεται ὁ ἐν γένει τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας βίος. Διὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου ὑπεξεξαρτεῖται ὁ ἀνθρώπινος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παράγων καὶ μετατίθεται τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος ἀπὸ τῆς θείας τῆς Ἐκκλησίας Κεφαλῆς, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὴν ὀρατὴν, κατὰ τοὺς ρωμαιοκαθολικούς, κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας, δηλ. εἰς τὸν Πάπαν. Κατὰ τὴν βιθυτέραν του οὐσίαν ὁ παπικός θεσμὸς σημαίνει τὴν διαίρεσιν τοῦ ἐνιαίου καὶ ἀδιαιρέτου καὶ ἀδιασπάστου θείου καὶ ἀνθρωπίνου τῆς Ἐκκλησίας ὀργανισμοῦ καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν σχεδὸν θεώρησιν καὶ ὀργάνωσιν τοῦ ὄρατου μέρους αὐτῆς βάσει τοῦ παπικοῦ πρωτείου. Ἐν τελικῇ ἀναλύσει ὁ παπικός θεσμὸς ἀποτελεῖ τὴν συνισταμένην τῶν ποικίλων τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας παρεκκλίσεων καὶ συνεπῶς τὸ τὰ μάλιστα ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀποκρουόμενον δόγμα αὐτῆς.

Ἡ θεμελιώδης, ὡς ἀνωτέρω, θέσις τοῦ παπικοῦ θεσμοῦ ἐν τῇ καθόλου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διοργανώσει ἡγαγεν, ὡς εἰκόσ, τοὺς ἐκπροσώπους καὶ ἐπιστήμονας αὐτῆς εἰς μεγίστην καὶ πολυμερῆ προσπάθειαν θεολογικῆς καὶ ἱστορικῆς θεμελιώσεως τοῦ θεσμοῦ τούτου. Ἰδιαιτέρως δὲ ἐπεχειρήθη ἡ θεμελίωσις τοῦ παπικοῦ πρωτείου ἐπὶ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς πράξεως τῆς ἀρχαίας καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας. Δὲν εἶναι κατόπιν τούτου παράδοξον τὸ γεγονός, ὅτι ἡ αὐθεντία καὶ τὸ οἰκουμενικὸν κῦρος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ὑπῆρξαν τὰ αἷτια ἐντόνου — καὶ φυσικῶς τῷ λόγῳ ματαίας — προσπάθειας, τὴν ὁποίαν κατέβαλλον θεολόγοι τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἰδίως κατὰ τὰς πρώτας δεκαετίας τῆς τρεχούσης ἑκατονταετηρίδος, πρὸς θεμελίωσιν τοῦ παπικοῦ πρωτείου καὶ ἐπὶ τῆς Χρυσοστομικῆς διδασκαλίας.

Ἡ ἔλλειψις μιᾶς πλήρους, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καθό-

λου ἐκκλησιολογίας τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου ἀπαντήσεως ἐξ ὀρθοδόξου πλευρᾶς εἰς τὰ σχετικά, ἐν πολλοῖς ἄκρως ἀντίθετα πρὸς τὴν ἀληθῆ τοῦ Χρυσοστόμου διδασκαλίαν πορίσματα τῶν ρωμαιοκαθολικῶν, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει σύγχρονος ἔρευνα περὶ τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως διὰ τὴν «Una Sancta» καθιστοῦν τὴν διαπραγματεύσιν τοῦ παρόντος θέματος οὐ μόνον ἐπεβεβλημένην, ἀλλὰ καὶ προσδίδου εἰς αὐτὴν τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐπικαίρου.

I.

Ἡ θεμελιώδης ἀρχή, ἣ ὁποία διέπει τὴν ὑπὸ τῶν ρωμαιοκαθολικῶν ἔρευναν τοῦ ὄρατου μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ἢτοι ἡ αὐτοτελῆς θεώρησις αὐτῆς κυρίως βάσει τοῦ παπικοῦ πρωτείου, ἐφημερίσθη πλήρως καὶ ἐν τῇ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐρεύνη τῆς ἐκκλησιολογίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Παραθεωροῦντες οὗτοι τὴν οὐσίαν τῆς περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλίας τοῦ Χρυσοστόμου¹, προσεπάθησαν διὰ τῆς ἡμιστά ἐπιστημονικῆς μεθόδου, τῆς ἐξαγωγῆς δηλονότι συμπερασμάτων ἐπὶ τῇ βάσει μεμονωμένων χωρίων, ἐν πολλοῖς παρερμηνευομένων καὶ μὴ ἀπαιδιδόντων τὸ ἀληθές πνεῦμα αὐτῆς, νὰ ἐμφανίσουν τινὲς ἐξ αὐτῶν τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον ὡς ἓνα τῶν ἐπιφανεστέρων μαρτύρων ὑπὲρ τοῦ παπικοῦ πρωτείου κατὰ τὰ τέλη τοῦ 4ου αἰῶνος².

Εἰδικώτερον οἱ ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπεχείρησαν νὰ ἀποδείξουν, ὅτι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἐδέχτο τοῦτο μὲν τὸ πρωτεῖον ἐξουσίας τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ἐπὶ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων καὶ ἐπὶ συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ τὴν διὰ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου μεταβίβασιν τῆς ἀνωτάτης αὐτῆς ἐξουσίας εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ρώμης, θεωρούμενον ὡς τὸν μόνον καὶ ἀληθῆ διάδοχον αὐτοῦ.

Α. Εἰς ἀπόδειξιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἀποδοχῆς τῆς ἐπὶ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων ἐξουσίας τοῦ Πέτρου, οἱ ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπικαλοῦνται τοὺς ἐξῆς δύο κυρίως λόγους: α) Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος διδάσκει, ὅτι ὁ Κύριος κατόπιν τῆς τριπλῆς πρὸς τὸν

1 Περὶ τῆς ἐκκλησιολογίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου πρβλ. τὴν ἡμετέραν ἐπὶ ὑψηλοῦ διατριβήν: «Ἡ οὐσία καὶ τὸ πολιτεῦμα τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν διδασκαλίαν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου», Συμβολὴ εἰς τὰ θεμελιώδη προβλήματα τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου. Ἐν Ἀθήναις 1958.

2 Πρβλ. M. Jugie, Art. Primauté, ἐν Dict. de Theologie Cathol. XIII, 1 (1936) στ 280, ὁ ὁποῖος ὑποστηρίζει ὅτι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ὑπῆρξεν « en cette fin du IVe siècle, l'un des temoins les plus illustres de la primauté romaine! ». Ὁ δὲ μετέπειτα καρδινάλιος N. Marini ἔγραψεν ἰδιαιτέρως μελέτην, ἣτις ἐκυκλοφόρησεν εἰς δύο ἐκδόσεις ὑπὸ τὸν τίτλον Ἐπὶ τὸν τίτλον Ἐπὶ τὸν τίτλον Il primato di S. Pietro e dei suoi successori in S. Giovanni Crisostomo, ἐκδ 2α, Roma 1922 εἰς ἣν προσπαθεῖ δι' ἐξεζητημένης ἐπιχειρηματολογίας νὰ ἀποδείξῃ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον δεχόμενον τὸ πρωτεῖον ἐξουσίας τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.

'Απόστολον Πέτρον ἐπερωτήσεως «φιλεῖς με Πέτρε;» καὶ τῆς τριπλῆς καταφατικῆς ἀπαντήσεως ὑπὸ τοῦ Πέτρου, μετεβίβασεν αὐτῷ τὴν ἀνωτάτην τῆς 'Εκκλησίας ἡγεσίαν. «Καὶ τί δήποτε, τοὺς ἄλλους παραδραμῶν, τούτῳ περὶ τούτων διαλέγεται; 'Εκκριτος ἦν τῶν ἀποστόλων καὶ στόμα τῶν μαθητῶν καὶ κορυφὴ τοῦ χοροῦ...»³. Διὰ τῆς ἐρμηνείας ὅμως ταύτης τοῦ χωρίου τούτου τοῦ Χρυσόστομου οὐδόλως δύναται νὰ θεμελιωθῇ πρωτεῖον ἐξουσίας τοῦ 'Αποστόλου Πέτρου, διότι, ὡς τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ὁ Κύριος ἐνεπιστεύθη τὴν 'Εκκλησίαν Του εἰς τὸν Πέτρον, διότι ἦτο «στόμα τῶν μαθητῶν», δηλ. ὁ Κύριος ἀπηυθύνετο δι' αὐτοῦ, ὡς ἐκπροσώπου, εἰς πάντας τοὺς 'Αποστόλους. 'Ο ἱερὸς Χρυσόστομος ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς καὶ ἐπανειλημμένως διακηρύσσει, ὅτι τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν τῆς ἐπὶ γῆς 'Εκκλησίας, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος ἀπὸ κοινοῦ εἰς πάντας τοὺς 'Αποστόλους. «'Αρχοντες γάρ εἰσιν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χειροτονηθέντες οἱ ἀπόστολοι· ἀρχοντες οὐκ ἔθνη καὶ πόλεις διαφόρους λαμβάνοντες, ἀλλὰ πάντες κοινῇ τὴν οἰκουμένην ἐμπιστευθέντες»⁴. 'Ο Κύριος, κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον, διὰ τῆς τριπλῆς πρὸς τὸν Πέτρον ἐπερωτήσεως, ἀπέβλεπε κυρίως εἰς τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα, ἐξ οὗ εἶχεν ἐκπέσει διὰ τῆς τριπλῆς ἀρνήσεως. «'Αμα δὲ δεικνὺς αὐτῷ (δηλ. τῷ Πέτρῳ), ὅτι χρὴ θαρρεῖν λοιπὸν ὡς τῆς ἀρνήσεως ἐξεληλαμένης ἐγχειρίζεται τὴν προστασίαν τῶν ἀδελφῶν. Καὶ τὴν μὲν ἀρνησιν οὐ προσφέρει, οὐδὲ δνειδίζει τὸ γεγονός, τρίτον δὲ ἐρωτᾷ καὶ τρίτον ἐπιτάττει τὰ αὐτὰ δεικνὺς, ὅσον τιμᾶται τὴν προστασίαν τῶν οἰκείων προβάτων καὶ ὅτι τοῦτο μάλιστα τῆς ἀγάπης σημεῖον»⁵. β) Οἱ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Χρυσόστομου ἀποδιδόμενοι εἰς τὸν 'Απόστολον Πέτρον τίτλοι, «Τί δὲ τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον τὸν Πέτρον;... πρῶτον τῶν ἀποστόλων κατέστησε»,⁶ «Καὶ ὡς θερμὸς καὶ ὡς ἐμπιστευθεὶς παρὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν ποιμνὴν καὶ ὡς τοῦ χοροῦ πρῶτος, ἀεὶ πρότερος ἀρχεται τοῦ λόγου;»⁷ «Τί οὖν τὸ στόμα τῶν ἀποστόλων ὁ Πέτρος, ὁ πανταχοῦ θερμὸς, ὁ τοῦ χοροῦ τῶν ἀποστόλων κορυφαῖος!»⁸, «'Ο οὖν Πέτρος ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, τὸ στόμα τῶν ἀποστόλων ἀπάντων, ὁ τῆς οἰκουμένης προστάτης, ὁ θεμέλιος τῆς 'Εκκλησίας...»⁹. κ.λ.π. 'Αλλὰ καὶ τὸ

ἐπὶ χωρίων ὡς τὰ ἀνωτέρω στηριζόμενον ἐπιχείρημα τῶν ρωμαιοκαθολικῶν ὑπὲρ τῆς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Χρυσόστομου ἀποδοχῆς πρωτείου ἐξουσίας τοῦ 'Αποστόλου Πέτρου εἶναι ἀβάσιμον, διότι οὗτος διὰ τῶν ἀνωτέρω ρητορικῶν ἐκφράσεων ἀναγνωρίζει μὲν ἀναμφισβητήτως ἐναντι τῶν ἄλλων 'Αποστόλων πρωτεῖον εἰς τὸν Πέτρον, ἀλλὰ τὸ πρωτεῖον τοῦτο οὐδόλως ἔχει τὴν ἔννοιαν καθιερώσεως εἰδικοῦ θεσμοῦ ἐν τῇ 'Εκκλησίᾳ, δι' οὗ νὰ περιέχεται ἡ ἀνωτάτη ἐξουσία ἐν αὐτῇ εἰς τὸν 'Αποστ. Πέτρον. Εἶναι δὲ ἐξόχως χαρακτηριστικὸν τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ἐκφράζων τὴν γνώμην τῆς ἀρχαίας 'Εκκλησίας¹⁰, ἐρμηνεύει ὅλως διαφόρως τῆς ρωμαιοκαθολικῆς 'Εκκλησίας τὸ βασικὸν χωρίον τῆς Καινῆς Διαθήκης (Ματθ. 16, 16-19), ἐφ' οὗ κυρίως θεμελιεῖ αὐτὴ τὴν περὶ τοῦ πρωτείου ἐν γένει ἀξίωσιν τῆς. Οὕτως ὁ Χρυσόστομος ἐρμηνεύων τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Πέτρον· «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω τὴν 'Εκκλησίαν...» τονίζει, ὅτι διὰ τῆς λέξεως πέτρα ἐννοεῖται τὸ περιεχόμενον τῆς ὁμολογίας τοῦ Πέτρου· «Καὶ ἐγὼ σοὶ λέγω, σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν 'Εκκλησίαν· τούτέστι τῇ πίστει τῆς ὁμολογίας»¹¹.

(Συνεχίζεται)

Κ. Δ. ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ, Δ. Θ.

¹⁰ Πρβλ. Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, Τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης, 'Αθήναι 1930, σελ. 30. E Michaud, ἐνθ' ἄν. σελ. 512.

¹¹ Εἰς Ματθ. ὁμιλ. 54, 2 P.G. 58, 534 Πρβλ. εἰς Γαλ. κεφ. Α, 1 P.G. 61, 611· «Τῷ γοῦν Πέτρῳ εἰπόν, Μακάριος εἶ, Σίμων Βαρ —'Ιωᾶ καὶ ἐπαγγελιάμενος τὰ θεμέλια τῆς 'Εκκλησίας ἐπὶ τῆς ὁμολογίας αὐτοῦ καταθήσεσθαι.» Πρβλ. εἰς 'Ιωάν. ὁμιλ. 21,1 P.G. 59, 128. Πρβλ. Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, ἐνθ' ἄν. σελ. 3 ἐξ. «... ἡ δευτέρα ἐρώτησις (δηλ. ὁμεις δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;) μίαν μόνην ἀπάντησιν ἠδύνατο νὰ ἔχη. Καὶ τὴν ἀπάντησιν, «στόμα τῶν μαθητῶν γενόμενος», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἁγίου 'Ιωάννου Χρυσόστομου, ἔδωκεν ὁ Πέτρος... 'Η ἀπάντησις τοῦ Πέτρου ἦτο ἀπάντησις ὄλων, εὐρισκομένων ὁλοῦ ἐν συνόδῳ, ὑπ' αὐτὸν τὸν Κύριον ἡμῶν, ζητοῦντα τὴν γνώμην πάντων τῶν ἀποστόλων ἐπὶ τοῦ προβληθέντος ζητήματος. Δὲν ἐκφράζει ὁ Πέτρος ἴδιαν γνώμην, ἀλλὰ τὴν γνώμην πάντων ὁμιλεῖ ἐξ ὀνόματος τῶν ἀποστόλων».

³ Πρβλ. εἰς 'Ιωάν. ὁμιλ. 88,1 P.G. 59, 477 ἐξ.

⁴ «Ὅτι χρήσιμος ἡ τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσις, 3, 4 P.G. 51, 93.

⁵ Εἰς 'Ιωάν. ὁμιλ. 88,1 P.G. 59, 477 ἐξ Πρβλ. εἰς Ματθ. ὁμιλ. 77,6 P.G. 58,709· «Πέτρε φιλεῖς με; φησὶ ποιμανε τὰ πρόβατά μου· καὶ τρίτον ἐρωτήσας, τοῦτο ἔφησε φιλίας εἶναι τεκμήριον» Πρβλ. E Michaud, Ecclesiologie de St Jean Chrysostome, ἐν Revue Internationale de Theologie, 1903, σελ. 516.

⁶ Εἰς ψαλμ. 129,2 P.G. 55,375.

⁷ Εἰς Πράξ. 'Αποστ. ὁμιλ. 3,1 P.G. 60,33.

⁸ Εἰς Ματθ. ὁμιλ. 54,1 P.G. 58,533.

⁹ Εἰς τὸ ἀποστ. ῥητόν· «Τοῦτο δὲ γινώσχετε...», 4 P.G. 56, 275. Πρβλ. εἰς Πέτρον καὶ 'Ηλίαν, λόγ. 1. P.G. 50, 728.

«Σάλπισσωμεν ἐν Σάλπιγγι ἁσμάτων καὶ χορεύσωμεν τῷ Πνεύματι καὶ κροτήσωμεν εὐφρανόμενοι, ἐν τῇ πανδήμῳ πανηγύρει, τοῦ θεοφόρου Πατρὸς· Βασιλεῖς καὶ ἀρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὸν δι' ἀγόνων λογικῶν γενναίως τοὺς γόνους τῆς Δύσεως, ἀντιλέγοντας δυσσεβῶς, ἐν σοφίᾳ νικήσαντα, εὐφημηθέντας· ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὸν τῆς ὁρθοδοξίας ἀήτητον προστάτην, συνδραμόντες μακαρίσωμεν οἱ ὅσοι τὸν ἀσκητὴν, οἱ ἱερεῖς τὸν ποιμένα· οἱ ἐν συμφοραῖς τὸν σωτήρα· οἱ φιλόσοφοι τὸν σοφόν· οἱ ἁμαρτάνοντες, τὴν θερμὴν πρεσβείαν· οἱ ἀσθενοῦντες τὸν ἰατῆρα· οἱ θεολόγοι, τὸν θεολόγον· ἅπαντες οἱ ὁρθόδοξοι τὸν κοινὸν εὐεργέτην, κατὰ χρέος ἐγκωμιάζοντες ἀνακράζομεν· Μάρκε ἀγιώτατε μεσίτευσον ὑπὲρ ἡμῶν, πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην, καὶ ρῦσαι κολάσεως ταῖς ἱεσείας σου».

('Απὸ τὴν 'Ακολουθίαν τοῦ ἁγ. Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ).

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΟΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΣΙ *

Γ'.

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀνεπτύξαμεν τὴν σπουδαιότητα τῆς Γραφῆς ὡς προληπτικοῦ παράγοντος κατὰ τῆς ἐγκληματικότητος. Ἐδῶ, ἀναφερόμενοι μετὰ τὴν μετεγκληματικὴν κατάστασιν, ἐρχόμεθα νὰ τονίσωμεν τὴν σημασίαν τῆς συμβολῆς τοῦ ἔξω τῆς Φυλακῆς Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ παράγοντος πρὸς μετάνοιαν καὶ σωτηρίαν τοῦ κρατουμένου.

Ἐπάρχουν οἱ δύο τύποι κρατουμένων: ὁ μετανοημένος καὶ ὁ ἀμετανόητος. Ὁ ἱερεὺς τῆς Φυλακῆς φέρει τὴν ἠθικὴν εὐθύνην αὐτῶν. Ἀλλὰ διὰ τὴν καλυτέραν διεξαγωγὴν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου του, ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς συνεργασίας τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ κρατουμένου, ὅστις ὀφείλει νὰ συνεισφέρει ἐκεῖ ὅπου καλεῖται ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰ διὰ τὸν κρατούμενον τιθέμενα ἐρωτήματα, δι' ὧν ἐξετάζεται ἡ ἔξω τῆς φυλακῆς ζωὴ τοῦ κρατουμένου, ὡς κοινωνικοῦ, οἰκογενειακοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ἀτόμου, καὶ ἢν θὰ γνωρίζῃ ὁ ἐφημέριος.

Ἐκ παραλλήλου ὁ κρατούμενος ἐξετάζεται καὶ ὡς πρὸς τὴν στάσιν, ἣν ἔλαβε μέχρι σήμερον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν Θεὸν καὶ γενικῶς τὴν θρησκείαν «εὐσεβῶς», τὸν ἑαυτὸν τοῦ «σωφρόνως», καὶ τοὺς τρίτους «δικαίως» (Τιτ. β' 12) ἀπειθυνομένων εἰς αὐτὸν σχετικῶν ἐρωτημάτων, ἐφ' ὧν οὗτος καλεῖται ν' ἀπαντήσῃ. Αἱ ἀπαντήσεις αὐταὶ ὡς καὶ αἱ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας, ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ἐρεύνης καὶ περαιτέρω ἐργασίας τοῦ Ἐφημερίου τῆς Φυλακῆς, καὶ οὕτω συστηματοποιεῖται τὸ ἔργον τοῦ ἱερέως, ὅστις δύναται νὰ κάμῃ ἀκριβῆ διάγνωσιν τῆς ψυχῆς τοῦ κρατουμένου καὶ νὰ ἐγείρῃ, ἐν αὐτῇ, Θεῖα Χάριτι, τὸ ἠθικὸν οἰκοδόμημα. Τὸ σωφρονιστικὸν τοῦτο μέτρον, τὸ ὁποῖον ἐφημερίσθη κατὰ τινὰ κλίμακα ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ ἀπέδωσε λίαν ἱκανοποιητικῶς, προϋποθέτει τὴν παρουσίαν καὶ ἐργασίαν ζηλωτῶν ἱερέων ἐν τῇ φυλακῇ ὡς καὶ κατανόησιν ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου πρὸς συνεργασίαν.

Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι δύο τύποι ἀνθρώπων στενῶς σχετιζόμενοι μετὰ τὸν κρατούμενον. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶναι ὁ μὴ συγχωρῶν τὸν μετανοήσαντα κρατούμενον, τὸν καὶ ἐκλιπαροῦντα τὴν διαλλαγὴν. Οὗτος εἶναι ὁ ἀδιάλλακτος, ὅστις δὲν εἶναι μόνον στεροῦμενος ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ ἀντικεινῶν καὶ ἐπικίνδυνος, εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ὁποῖου ἐμφωλεῖται τὸ πάθος καὶ ἡ ἐκδίκησις. Καὶ ὅμως πρέπει καὶ αὐτός, ὡς ὁ ἀδικήσας κρατούμενος, νὰ ἀποβάλῃ τὸ πάθος του καὶ προσφέρει τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν ἐχθρόν του. Ἴδου ἓνα θέμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ τὸν ἐφημέριον καὶ πρὸ παντὸς τὸν ἱεροκλήρικα, ὡς τὸν ἱκανώτερον πρὸς τοῦτο, ὡς καὶ εἴ τινα ἄλλον ἀσκοῦντα ἐπιβολὴν ὡς ἐκ τοῦ μείζονος κύρους του.

Τὸ ἐγκλημα διαπραττόμενον εἰς μὲν τὸν ἀδικούντα δημιουργεῖ τὴν ψυχολογικὴν ἀνάγκην, ἵνα συναισθανθῇ τὴν τοῦ τελώνου καὶ τοῦ ληστοῦ ἔφουσον μετάνοιαν, εἰς δὲ τὸν ἀδικούμενον παρέχει τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποδείξῃ τὴν γνήσιότητα τῆς πίστεώς του διὰ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἀρετῶν τῆς συγγνώμης καὶ τῆς ἐμπράκτου ἀγάπης, μιμουμένους καὶ ἐν τούτῳ τὸν Σωτῆρα καὶ τὸν δοῦλόν του Στέφανον, ὅστις ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν του «θεῖς τὰ γόνατα προσήχετο» καὶ συνεχώρησε τοὺς ἐκτελεστάς του. («Πράξ. ζ' 6).

Οἱ ἐγκληματολόγοι καὶ οἱ κοινωνιολόγοι διακηρύσσουν ὅτι ἀποτελεῖ ἐξαιρέσιν ἡ ἀμετανοησία τοῦ ἐγκληματήσαντος. Αὕτη ἀπαντήσασα συνήθως εἰς τοὺς ἔχοντας ὑποστῆ τὴν διαστοφὴν τοῦ χαρακτήρος λόγω τῆς ὑλιστικῆς τῶν ζωῆς, ἥτις ἐσωτερικῶς διαφθείρει, παρετηρήθη ἐσχάτως καὶ ἐκεῖ ὅπου ἡ ὑλιστικὴ κοσμοθεωρία καὶ ὁ ἱστορικὸς ὑλισμὸς ἐπέδρασε βαθύτατα καὶ ἐδημιούργησε μίαν θρησκευτικὴν πίστιν, καθ' ἣν, χάριν τῆς ἰδέας δὲν διστάζουν οἱ ὀπαδοὶ τῆς τὰ πάντα νὰ διαπράξουν. Καὶ οὗτοι, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι, φρονοῦν ὅτι ἡ ἀλλαγὴ συστημάτων, χωρὶς Θεοῦ καὶ πνευματικῶν καὶ μεταφυσικῶν περιεχομένων καὶ ἠθικῶν ἐρείσματα, δύναται νὰ σώσῃ τὴν κατάστασιν. Τούτων τὴν ταχέϊαν ἀφύπνισιν καὶ ἐπιστροφὴν διακαῶς ποθοῦμεν, πονοῦντες διὰ τὴν κατάστασιν, καὶ εὐχόμενοι ὑπὲρ αὐτῶν πρὸς τὸν Πανάγαθον καὶ Φωτοδότην Θεόν, ὅστις δὲν θέλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ ζῆσῃ» (Ἰεζ. λγ' 11).

Πάντως εἶναι γεγονός, ὅτι μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ ἐγκλήματος ἀκολουθεῖ συνήθως μεταμέλεια μετὰ δακρύων, καὶ ὡς ἐκ τῶν ἐπακολουθούντων τούτου συνεπειῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου, δι' οὗ ἔλαβε τὴν συναισθησιν, ἐπίγνωσιν καὶ συνεδέθη μετὰ τὸν Θεὸν καὶ τὴν χάριν. Οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι εἰς οὓς, ἐὰν «ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις» (Ρωμ. η' 20) καὶ οἱ ὁποῖοι, ὡς τοιοῦτοι, «προάγουσιν ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ματθ. κα' 31). Πρὸς τοὺς τοιούτους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀμετανοήτους, τοὺς ὁποίους, τίς οἶδεν ἐὰν αὖριον ἴδωμεν καλυτέρους, ὡς ὑπαγομένους καὶ τούτους εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν τῇ φυλακῇ, ὑπὲρ ὧν τοσοῦτον συμπαθῶς ἐξεφράσθη ὁ Κύριος, εἰπὼν τοὺς βαρυσημάντους λόγους «ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθετε πρὸς με» (Ματθ. κε' 36), δέον ἐμπράκτως νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν ἀγάπην μας, ὅπερ θέλει ἀνακουφίσει τούτους εἰς τὸν πόνον των καὶ θὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀπόγνωσιν, εἰς ἣν δύναται νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ ἡ ἐγκατάλειψις καὶ ἀστοργία τούτων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Ὁ μετανοήσας κρατούμενος ποθεῖ τὴν ψυχικὴν ἀνακούφισιν, τὴν ὁποίαν, παρεχομένην ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ἐν τῇ μετανοίᾳ καὶ πίστει αἰσθάνεται πλήρη

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 10

διὰ τῆς εἰρηνεύσεως καὶ μετὰ τῶν ἐχθρῶν του. Ἄλλὰ θὰ λάβῃ τὴν συγχώρησιν; Θὰ ἀναλογισθῇ ἄραγε ὁ ἀδικηθεὶς ὅτι καὶ αὐτός, ἐὰν δὲν ἐνοχοποιῆται δι' ἀξιοποῖνον πρᾶξιν, ἐλέγχεται, ὅμως ὡς παραβάτης τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ «πάντες ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ» καὶ συνεπῶς εἶναι καὶ αὐτὸς ἐνοχος «καὶ ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι», καὶ ἐὰν ἄλλως φρονῇ, τίς θὰ τοῦ μεταβάλῃ τὸ φρόνημα καὶ τὰς διαθέσεις; Καὶ ἐδῶ ἔρχεται ὁ παράγων τῆς συνεργασίας, ὅστις πρόκειται σημαντικῶς νὰ βοηθήσῃ.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ὁ ἄλλος τύπος ὁ ἐξ αὐταπάτης καὶ ὑπερτροφίας τοῦ ἐγὼ αὐτονομιζόμενος ἄγιστος, ὁ «εἰς ἑαυτὸν πεποιθὸς» δίκαιος Φαρισαῖος, ὅστις καὶ εἶναι καταδικασμένος κατὰ τὴν παραβολὴν τοῦ Κυρίου. Πρόκειται ἐδῶ περὶ ἐκείνων, οἵτινες ἀπαξιούν, διὰ νὰ μὴ μολυνθοῦν, νὰ πλησιάσουν τοὺς ἄλλους, ὡς ἀκαθάρτους, καὶ πρὸς οὓς αἰσθάνονται μάλιστα τὴν ἀποστροφὴν λέγοντες «οὐκ εἰμί, ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων»... (Λευκ. ιη' 11). Εἶναι οἱ μὴ συγκινούμενοι πρὸ τοῦ ἐν κακουχίᾳ καὶ μάλιστα κρατουμένου, ὃν ὡς ἀκάθαρτον ἀποφεύγουν, παρὰ τοὺς στοργικὰ λόγους τοῦ Παναγίου Πατρὸς («Ἀναστάς, Πέτρε, ὕσσω καὶ φάγε... ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοῖνον») (Πράξ. ι' 13-16).

Ἡ ὑπαρξὶς τοιούτων ἀντικοινωνικῶν τύπων δημιουργεῖ τὴν κατὰ τοῦ κρατουμένου δυσμενῆ κοινῆ γνώμην, τὴν ὁποῖαν δηλητηριάζει δι' ὅσων ἐκφράζεται «τὸν κλέφτη ἢ τὸν φονεὴ θὰ βοηθήσω;» χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι διὰ τὰ θύματα τῆς ἀμαρτίας, καὶ εἴμεθα ὅλοι, ἤλθεν ὁ Χριστὸς διὰ νὰ μᾶς σώσῃ ὅλους. Οἱ τοιοῦτοι λησμονοῦν ὅτι ὁ ἀμαρτάνων εἶναι καὶ τὸ θῦμα τοῦ κοινῶ ἐχθροῦ τοῦ πειρασμοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ κακοῦ μὴ παραδείγματος καὶ ἀντικοινωνικοῦ βίου καὶ πρέπει νὰ τὸν συμπαθήσωμεν, καθὼς εὐσπλαγχνιζόμεθα τὸν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τραυματισμένον. Πρέπει νὰ τὸν ἀτενίσωμεν ὄχι μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Φαρισαίου, ἀλλ' ὡς τὸν ἐμπεσόντα εἰς τοὺς ληστὰς, πρὸς τὸν ὁποῖον, ὡς ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης, θὰ σπεύσωμεν πρὸς βοήθειάν του, κατὰ τὴν προτροπὴν τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ («Ἀδελφοὶ ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος κλπ (Γαλ. ζ' 1) καὶ «πάντα (τὰ ἔργα) ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γενέσθω» (Α' Κορ. ις' 14)).

Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν θλιβεράν ἐντύπωσιν ἣν ἐδημιούργησεν ἡ ἀδιαφορία, ἣτις ἐπεδείχθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν μιᾶς καθημερινῆς ἐφημερίδος, ἣτις ἐδημοσίευσεν ἀνταπόκρισιν ληφθεῖσαν παρὰ τοῦ τότε Διευθυντοῦ τοῦ Ἐφηβείου Ἀβέρωφ καὶ καθ' ἣν ἐζητεῖτο ἡ συνδρομὴ τοῦ ἔργου τοῦ ἱερέως ἐκ μέρους τοῦ Χριστεπανύμου πληρώματος, ὑπὲρ τῶν τότε 350 τροφίμων, καὶ δὴ ἀνηλίκων κρατουμένων τοῦ Καταστήματος. Ἀπήντησεν μόνον εἰς (οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; ἂν καὶ εὐεργετηθέντες ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὡς σωθέντες) εὐλόγημένους χριστιανούς, ὅστις ἤσθάνετο ἰδιαιτέρην χαρὰν ὄχι μόνον νὰ μοι προμηθεύσῃ ὅσας Καινὰς Διαθήκας καὶ ἰνας Γραφὰς ἐχρησιζόμεν, ἀλλὰ καὶ νὰ με συνοδεύσῃ καὶ εἰς φυλακὰς κατὰ τὴν περιοδείαν μου.

Ἄναφέρων ταῦτα, προτίθεμαι νὰ παρακαλέσω θερμῶς νὰ καταβληθῇ πᾶσα διαφωτιστικὴ προσπάθεια πρὸς δημιουργίαν κοινῆς γνώμης ἀνταξίας πρὸ τὸν πάσχοντα κρατούμενον καὶ δὴ τὸν ἐν μετανοίᾳ καὶ πίστει τοιοῦτον, καὶ ἰκανῆς ἵνα συμβάλῃ εἰς τὴν ψυχικὴν ὠφέλειαν ὡς καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἀνακούφισιν τούτων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Τοῦτο θὰ ἔχῃ καὶ τὸ ἐπίτευγμα τῆς ἀποφυγῆς τῆς ὑποτροπῆς τοῦ κρατουμένου, ὅστις ἄλλως θὰ ἐπανέλθῃ καὶ πολλάκις, ὅπερ ζῆμιος καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸ Κράτος καὶ τὴν Κοινωνίαν (20% περίπου καταδικαζόμενων κατ' ἔτος εἶναι ὑπότροποι). Ἡ ὑποτροπὴ θὰ ἀποφευχθῇ ἐὰν ὁ ἀπολυθεὶς τύχη προστασίας, δεδομένου ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν ἀποφυλακισμένων δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὑπερνηκῆσῃ τὰ ἐμπόδια, ἅτινα συναντᾷ κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του, ἡ Ἐκκλησία δέ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ὑγιοῦς τύπου, ἐν προκειμένῳ ἀποστολῆν ἔχει καὶ ἐν τούτῳ, εἴτε διαφωτίζουσα τὴν κοινὴν γνώμην καὶ ἀμβλύνουσα τὴν δυσμενῆ προδιάθεσιν ταύτης ἐναντι τῶν ἀποφυλακισμένων, εἴτε καὶ ἐπιλαμβανομένη θετικώτερον καὶ ἄμεσον τοῦ ἔργου τῆς προστασίας, προτρέπουσα τοὺς ἐνορίτας των, ὅπως προσλαμβάνωσι τοὺς ἐνορίτας εἰς τὰς ἐργασίας των. Διότι εἶναι βέβηκον, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ καχεξία, ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀνεπάρκεια, ἡ ἠθικὴ ἐξαθλίωσις, δυσχεραίνουν τὴν κοινωνικὴν ἀναπροσαρμογὴν ἐνὸς σημαντικοῦ ἀριθμοῦ καλῶν κρατουμένων καὶ δὴ ἀνηλίκων καὶ μάλιστα ἐκείνων, οἱ ὅποιοι εἶναι τελείως ἐγκαταλελειμμένοι καὶ ἄνευ στέγης καὶ ἐργασίας.

Καὶ ἡ μὲν κρατικὴ μέριμνα ἐνεργῶς ἐκδηλοῦται δι' ὧν μέτρων λαμβάνονται βελτιωτικῶν καὶ προστατευτικῶν, ἡ δὲ Ἐκκλησία ἐκ παραλλήλου διὰ τῶν ὀργάνων της καὶ τῶν κατ' ἐφοροποιῆσιν τοῦ «ἐν Φυλακῇ ἡμῶν...» ἐργαζομένων Χορστιατικῶν συλλόγων, σωματείων, ἐνώσεων, καὶ ἀδελφοτήτων. Ἰδιαιτέρως ἐξαιρεται ἡ συμβολὴ τοῦ π. Δωροθέου Βενάρδου εἰς τὸν τομέα τῆς προστασίας γενικώτερον, τοῦ π. Ἀναστ. Κλέντζα εἰς τὰς Φ. Πειραιῶς, τῶν ὑπαλλήλων Μοναχῶν εἰς Φ. Γυναικείας, καὶ πολλῶν ἄλλων ἐκ τῶν κληρικῶν μας καὶ προστατευτικῶς δρώντων. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία διὰ τοῦ «Σωματείου ἐνώσεως φίλων κρατουμένων», ὡς καὶ διὰ τοῦ ἀρτισυστάτου θεσμοῦ «Διακονιστῶν Κοινωνικῶν Λειτουργῶν», ἐγγυᾶται τὴν καλυτέραν διοργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς προστασίας, καὶ ἥς τὴν εὐόδωσιν πρέπει νὰ εὐχόμεθα ὀλοψύχως.

Παρὰ ταῦτα ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἀντεπεκρίθημεν ὅσον πρέπει εἰς τὴν συστηματικὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος. Καὶ εἶναι μὲν πολλὰ τὰ ζητήματα, πνευματικὰ καὶ ὕλικα, τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι τὴν βελτίωσιν καὶ προστασίαν τοῦ κρατουμένου. Καὶ ἔχει τὸν λόγον ἐν προκειμένῳ τὸ Κράτος καὶ ἡ Ἐκκλησία πρὸς σύμπραξιν καὶ λήψιν συμπληρωματικῶν ἀποφάσεων καὶ μέτρων. Καὶ ἐὰν μοῦ ἐπετοπέτετο νὰ ὑποδείξω, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς δημιουργίας στέγης μὲ τὰς δυνατότητας τῆς ἀπα-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐν ἀγαστῇ συμφωνίᾳ.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον γεγονός καὶ ὅλοι τὸ γνωρίζομεν, ὅτι ἀπὸ τῆς Κατοχῆς καὶ ἐντεῦθεν ἡ χώρα ἡμῶν προοδεύει καὶ ἐμπλουτίζεται μὲ διάφορα ἔργα, τὰ ὁποῖα βελτιώνουν τὸ ἐπίπεδον τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς. Οὕτω νέοι ὁδοὶ κατασκευάζονται εἰς τὴν ὑπαιθρὸν μας, αἱ ὑπάρχουσαι βελτιοῦνται καὶ διανοίγονται, βασικαὶ βιομηχανίαι ἰδρύνονται, ὁ ἐξηλεκτρισμὸς τῶν ἀγροτικῶν μας περιφερειῶν συνεχίζεται καὶ ἐδῶ εἰς τὴν πρωτεύουσάν μας ἐπιχειρεῖται δημιουργικὸς οἰκοδομικὸς ὄργασμός, ἄνευ προηγουμένου.

Ἐν τούτοις, ὅλοι παραδέχονται, ὅτι παρὰ τὰς ἀξιεπαίνους ταύτας προσπαθείας ὑστεροῦμεν εἰς πραγμάτωσιν ἔργων βασικῶν καὶ θεμελιωδῶν, τὰ ὁποῖα θὰ ἀξιοποιήσουν τοὺς πλουτοπαραγωγικὸς μας πόρους. Καὶ τοῦτο, διότι ἔλειψαν αἱ ὀριστικαὶ μελέται τῶν ἔργων καὶ εἰς ἄρτιος προγραμματισμὸς, διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ ἐπιτευχθῇ μία ἱεράρχησις καὶ μία προοδευτικὴ καὶ σταδιακὴ ἐκτέλεσις τούτου.

Καὶ τοῦτο ἀναγνωρίζουσα ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν, ὡς ἀνεκοίνωσεν, νὰ προβῇ «εἰς συστηματικὴν διερεῖνησιν καὶ μελέτην τῶν ἐπὶ μέρους κλάδων τῆς Οἰκονομίας, ἵνα καταρτισθῇ τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς συντελουμένης ἐρεῖνης». Ἡ ἀρχὴ εἶναι ὀρθοτάτη. Διότι οὐδὲν σοβαρὸν εἶναι δυνατόν νὰ συντελεσθῇ ἐφ' ὅσον ἐλλείπουσιν ὀριστικαὶ πλήρεις μελέται, καὶ ἐφ' ὅσον ἐλλείπει προγραμματισμὸς πληρέστατα ἐνηρμονισμένος πρὸς τὸ πραγματικὸν δυναμικὸν τῆς χώρας.

σχολήσεως τῶν ἀπολυομένων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ προσωρινῇ πικραμονῆς, μέχρι οὗ δημιουργοῦνται αἱ κατάλληλοι συνθηκαὶ κοινωνικῆς ἀναποσοσομογῆς, δεδομένου ὅτι, ὡς γνωστόν, τὸ ἀδίκημα καὶ ὅταν μάλιστα εἶναι ἐγκλημα, γεννᾷ χάσμα μέγα καὶ λόγῳ τῆς δξύτητος ὀδηγεῖ εἰς ἀντίποινα καὶ ἀντεκδικήσεις. Τοιοῦτον σοβαρὸν πρόβλημα ἐνέκυψε κατὰ τὸ παρελθόν, ὅτε, λόγῳ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ βαρβάρου κατακτητοῦ, μέγας ἀριθμὸς ἀπελύετο καὶ δὴ ἐκ τῶν γυναικῶν, καὶ ἡ ἐκδηλὸς ἀνάγκη λήψεως μέτρων ὑπὲρ αὐτῶν μὲ ἤγαγε τότε εἰς τὴν κατὰ τὰνωτέρω εἰσήγησιν, δεδομένου ὅτι θὰ ἐλιμενίζοντο ἐν αὐτῶν καὶ αἱ ἐκ τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Σχολείου θηλέων ἐκάστοτε ἀπολυόμεναι, ὡς ἐνηλικιωθεῖσαι, καὶ χρήζουσαι προστασίας μέχρις ἀποκαταστάσεώς των!

Δυνάμεθα νὰ αἰσιοδοξῶμεν ὅτι πολλὰ δύνανται νὰ συντελεσθοῦν, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὰς μέχρι τοῦδε σημειωθείσας ποσόδους εἰς πολλοὺς τομεῖς, ἀρκεῖ νὰ ἐκδηλωθῇ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, ἣν καλεῖται νὰ διαφωτίσῃ καὶ διεγείρῃ καὶ ὁ ἄμβων. Ἐὰν ἐπὶ Βασιλίσσης Ὀλγας, χάρις εἰς τὰ χριστιανικὰ καὶ

Ἡ ἀξιεπαίνους ὁμως αὐτῇ ἀρχῇ ὀφείλει, πιστεύομεν, νὰ ἰσχύσῃ πολὺ περισσότερον, προκειμένου περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεώς μας. Καὶ διὰ τοῦτο, ὅσον καὶ ἂν μᾶς συγκινήσῃ καὶ ὅσον καὶ ἂν ἐπαινώμεν τὸν ἐπιδεικνύμενον ζῆλον καὶ τὴν ὑψηλὴν καὶ ἀγαθοπροαίρετον ἔφρσιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας νομοθεσίας, νομίζομεν ὅτι δὲν ἐνδείκνυται οὐδεμία σπουδὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ἄλλ' ὅτι, ὅπως τοῦναντίον, ἐνδείκνυται προσοχὴ μεγάλη καὶ μελέτη σοβαρὰ καὶ μέλλησις στοχαστικὴ, διὰ νὰ ἐπιτελεσθῇ ἔργον ἄρτιον. Ἄς μὴ λησμονῆται ποτέ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους μας καὶ τὸ ἀρραγὲς θεμέλιον τῆς προκοπῆς του. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ καταστατικὸς τῆς χώρας πρέπει νὰ θεμελιωθῇ ἐπὶ ἀδιασειστων καὶ ἀδιαφιλονικητῶν βάσεων καὶ μὲ πολλὴν τὴν ἐμβροθίαν.

Ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία μας οὐδαμῶς ἀρνεῖται, ὅτι ὑπάρχουν καὶ διὰ παρεϊσθέντων πολλὰ ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ μας νομοθεσίᾳ τὰ χρήζοντα ἀναθεωρήσεως. Συμπίπτουν μάλιστα σχεδὸν ἐν τοῖς πλείστοις αἱ ἀντιλήψεις τῆς, μὲ τὰς ἐκφρασθεῖσας ἀπόψεις τοῦ Ὑπουργείου. Ἀκριβὸς ὁμως διὰ τοῦτο ἔχει τὴν εὐλογον ἀξίωσιν νὰ μελετηθοῦν ἐν ἡρεμίᾳ πολλῇ τὰ ζητήματα. Καὶ ἐν ἀγαστῇ συμφωνίᾳ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις καὶ νὰ νομοθετηθοῦν εἴτα τὰ κοινῇ ἀποφασισθησόμενα.

Καὶ εἰς τοῦτο, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ συμφωνῇ κατὰ πάντα ὁ εὐσεβὴς καὶ ὀρθῶς ὀρέκτης καὶ δημιουργικὸς ἐπὶ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργὸς κ. Βογιατζῆς.

φιλανθρωπικὰ αἰσθήματά της, ὠργανώθη ἡ «ἐν Χριστῷ Ἀδελφότης», ἥτις, περιλαβοῦσα εὐσεβῆ καὶ ἐπίλεκτα μέλη τῆς Ἀθηνικῶν κοινωνίας, ἐθαυματούργησε διὰ τῆς ἀξιολόγου δράσεώς της, τῆς ἰδρύσεως Ἐφρηβίου Ἀβέρωφ, τῶν Γυναικείων Φυλακῶν καὶ πολλῶν ἄλλων εὐαγῶν ἰδρυμάτων εἰς ἃ διέθεσαν τὸν ὀβολὸν των μεγάλοι εὐεργέται ὡς ὁ Ἀβέρωφ κ.λ.π., τί δύναται σήμερον νὰ ἐπιτύχῃ μία ὠργανωμένη φιλανθρωπία, ἥτις νὰ ἐνσαρκώσῃ ἐν τῇ πράξει τὸ νόημα τῶν θείων ρημάτων «ἐν Φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλυθετε πρὸς με» καὶ «μνησθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχομένων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι» (Ἐβρ. ιγ' 3) (ψαλμ. οη' (οθ) 11);

Ἐργαζομένη αὕτη μὲ σύστημα καὶ πρόγραμμα δύναται νὰ μεγαλοουργήσῃ, ἀφοῦ καὶ σήμερον δὲν ἔλειψαν αἱ εἰς ἄλλους τομεῖς μεγάλαι διὰ Χριστὸν θυσίαι τῶν Χριστιανῶν μας, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔπαυσαν ὑπάρχουσαι αἱ «Μυροφόροι» αἱ ἀφιερωμέναι εἰς τὸν Κύριον καὶ διακονοῦσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἐλαχίστους» τοῦ Κυρίου, τιμῶσαι καὶ ἀνακουφίζουσαι τὴν κοινωνίαν μας καὶ δοξάζουσαι τὸν Θεὸν (Ματθ. ε' 16).

Ἀρχμ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
Ὁρησκευτικὸς Ἐπιθεωρητῆς τῶν Φυλακῶν

Εὐγενής χειρονομία.

Ὡς ἀναφέρεται εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας», κατὰ τὴν ἐφορτὴν τῆς πίττας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κλήρον Ἑλλάδος, ὁ διευθύνων σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἀνεκοίνωσεν ἀπόφασιν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, ὅπως ἐγκωρῆσιν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1959 τὸ ἐν τρίτον τῶν προσωπικῶν του δικαιωμάτων ἐκ τῶν ἀδειῶν γάμου διὰ τὴν προικοδότησιν κορασίδων ἀπόρων ἐφημερίων τῆς ὑπαίθρου.

Ἡ εὐγενής αὕτη χειρονομία καὶ ἀπόφασιν, ἣτις τιμᾷ τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀποδεικνύει τὸ ἀνύστακτον αὐτοῦ ἐνδιαφέρον πρὸς ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων τῶν ἐφημερίων καὶ βελτίωσιν τῶν καθ' ὄλον συνθηκῶν, ὅφ' ἂς οὔτε καὶ αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν διαβιοῦν. Ἐλπίζεται δέ, ὅτι τὸ παράδειγμα τοῦ Μακαριωτάτου θὰ ἐμπνεύσῃ πάντας τοὺς λοιποὺς ἀρμοδίους, ἵνα κινήθωσιν δραστηρίως καὶ κατὰ δύναμιν πρὸς ὀριστικὴν ἐπιτυχίαν ἐπίλυσιν τοῦ ἀκανθώδους ἐφημεριακοῦ προβλήματος.

Ἀνάγκη γενικῆς κινητοποιήσεως.

Ἡ εἰς τὰ Χρονικά τοῦ προηγουμένου τεύχους τῆς Ἐκκλησίας μνημονευθεῖσα φροντίς, τὴν ὁποίαν καταβάλλει ἡ «Ἐκκλησία Βουλγαρίας» πρὸς διάσωσιν, ἀνάδειξιν καὶ προβολὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν τῆς μνημείων ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς νέον ἀξιόμιμητον παράδειγμα, προστιθέμενον εἰς ἐκεῖνο τῆς ἀδελφῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, περὶ τοῦ ὁποίου πρὸ καιροῦ ἐσημειώσαμεν τὰ δέοντα.

Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν ἀδράνειαν ἢ τὴν βραδυνικισίαν εἰς τὸ ζήτημα αὐτό. Ἡ Ἑλλάς κατέχει τὸν μεγαλύτερον πλοῦτον ἐκκλησιαστικῶν μνημείων, λαμπρῶν δημοουργημάτων τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος τῆς. Δι' αὐτὸ ἡ γενομένη προσφάτως ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων καλὴ ἀρχὴ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς προβολῆς αὐτῶν δέον νὰ ὀδηγήσῃ εἰς γενικὴν κινητοποίησιν καὶ εἰς ἐντατικὴν ἐπιστρέψουσιν πάντων τῶν μέσων πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ταῦτα δὲν δύναται μόνον νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν ὡς ἀριστα μορφωτικὰ ἀγαθὰ, ἀλλ' εἶναι δυνατόν νὰ συντελέσουν καὶ εἰς τὴν ἀύξησιν τῆς τουριστικῆς κινήσεως καὶ τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου τῆς πατρίδος μας.

Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον Θηλέων.

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης, προτάσει καὶ εἰσηγήσει τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου, ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις Ὀρφανοτροφείου Θηλέων, ὅπερ θὰ λειτουργῇ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ὠρίσθη δὲ καὶ ἐπιτροπή, ἣτις θὰ ἀναζητήσῃ τὸν κατάλληλον χώρον πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Ὀρφανοτροφείου τούτου.

Ἡ ἀπόφασιν αὕτη εἶναι ἀξία ἐξάρσεως, διότι ἡ πραγματοποιήσις αὐτῆς θὰ συντελέσῃ, ὥστε πολλὰ ἐκ τῶν ὄρφανῶν κορασίδων νὰ προφυλάσσονται ἀπὸ τῶν πολλῶν κινδύνων, ὅτινες παραμονεύουσιν αὐτὰς ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ νὰ ἐκπαιδεύονται, ὥστε νὰ γίνονται ἐκλεκταὶ Ἑλληνίδες, πρότυπα ἐργαζομένων γυναικῶν, οἰκοδεσποινῶν καὶ μητέρων. Ἀρίστη πρὸς τοῦτο ἐγγύησις εἶναι τὸ ὅτι οἱ ἄρρενες ἀπόφοιτοι τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης ἀριστεύουσιν καὶ πρωτεύουσιν εἰς τὰς διαφόρους σχολὰς, εἰς τὰς ὁποίας ἐξερχόμενοι τοῦ Ὀρφανοτροφείου μεταβαίνουν, καὶ γίνονται χρηστοὶ πολῖται καὶ ὑγιεῖς παράγοντες τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας.

Ἀνάγκη συνεργασίας.

Ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικούς, διὰ τῆς ὁποίας τοῦτο συνιστᾷ εἰς αὐτούς, ὅπως ἐπιδεικνύουσιν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον οὐ μόνον διὰ τὴν ἐν τῷ σχολείῳ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξωσχολικὴν ζωὴν τῶν μαθητῶν, μᾶς εὐρίσκει κατὰ πάντα συμφώνους.

Ὡς εἶναι τοῖς πᾶσι κατανοητὸν, πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τῶν ἐκπαιδευτικῶν πρὸς διαμόρφωσιν τῆς ψυχῆς τῶν μαθητῶν θὰ ἀποβαίνουν ἀντλημα εἰς πύθον Δαναίδων, ἐὰν δὲν τεθῇ περιοριστικὸς φραγμὸς εἰς τὴν ἐπιβλαβῆ ἐπίδρασιν πολλῶν ἐκ τῶν ἐξωσχολικῶν παραγόντων καὶ ἰδίᾳ τοῦ κακοῦ παραδείγματος πολλῶν γονέων, τῶν ἀσέμνων θεαμάτων, τῶν κακῶν συναστροφῶν, τῆς αἰσχρᾶς λογοτεχνίας κ.τ.τ. Ὅθεν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ ἐξ αὐτῶν μεγάλου κινδύνου, ὅστις ἀπειλεῖ τὴν πνευματικὴν ἀκεραιότητα τῆς συγχρόνου μαθητιώσεως νεολαίας, ἐπιβάλλεται συστηματικὴ συνεργασία τοῦ Σχολείου μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Οἰκογενείας. Εἶναι δὲ εὐοίωνος ἀπαρχή, διὸ ἑλληνικὰ τινα σχολεῖα ἤρχισαν νὰ καλλιεργοῦν συστηματικῶς τὴν συνεργασίαν ταύτην.

Τὸ ἰδεῶδες.

Ὁρθότατα ἐκλεκτὸς ἐρθρογράφος μεγάλης πρωϊνῆς ἐφημερίδος ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην, ὅπως ἐξετασθῇ προσεκτικῶς ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων τὸ ζήτημα τῆς νόθεσις ὄρφανῶν Ἑλληνοπαίδων ἐκ μέρους διαφόρων ἀμερικανῶν. Ἡ ἀνάγκη αὕτη γίνεται ὄλος ἐπιτακτικὴ, ἐκ τοῦ ὅτι εὐσυνείδητοι ἀμερικανοὶ ἐσχάτως καταγγέλλουσιν, ὅτι πολλὰ τῶν «νόθετουμένων» ὄρφανῶν παιδίων γίνονται ἀντικείμενον αἰσχρᾶς σωματεμπορίας.

Νομίζομεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιορισθῶν οἱ ἀρμοδίοι εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου ἀπλῆς παρακολουθήσεως τῆς τύχης τῶν παιδίων τούτων, ἀλλὰ δέον νὰ ληφθῶσιν ἐπιζυγώτερα μέτρα πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀτυχῶν τούτων πλασμάτων. Ἡ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος ἐκρίζωσις αὐτῶν, εἰς τὰς εἰσίστας τῶν περιπτώσεων, ἀποξενώνει ταῦτα τῆς ζωῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοσφαιρας. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια,

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

Τῆ 14ῃ 'Ιανουαρίου ἡ 'Ιερά Σύνοδος ἐπανέλαβε τὰς διακοπείσας ἐργασίας αὐτῆς ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων. Μετὰ τὰς ἐπὶ τῆ ἀνάρξει τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου εὐχὰς τοῦ Μακ. Προέδρου, ἡ Α. Μακαριότης ἀνεκοίνωσε τῇ 'Ιερᾷ Συνόδῳ τὰς ἐνεργείας εἰς ἅς, Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσει, προέβη κατά τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν, αἵτινες καὶ ἐνεκρίθησαν ὁμοφώνως. Εἶτα ἡ 'Ι. Σύνοδος ἠσχολήθη περὶ διάφορα θέματα τρεχούσης φύσεως.

'Αρχιεπισκοπὴ 'Αθηνῶν

Τῆ 2ᾶ 'Ιανουαρίου τρ. ἔτ. ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ. Θεόκλητος ἐδέχθη τὸν 'Εθναρχικὸν Σύμβουλον κ. Σάββαν Λουϊζίδην. Αὐθημερὸν ἐδέχθη ὡσαύτως τὸν βουλευτὴν κ. Κ. 'Αποσκίτην, τὸν βουλευτὴν κ. Παπαηλιού καὶ τὸν Ναύαρχον κ. Σαρρῆν.

— Τῆ 3ῃ 'Ιανουαρίου ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος παρέστη ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ «ὁ Εὐαγγελισμὸς» εἰς τὴν τελετὴν τῆς πίττας.

— Τῆ 5ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸ Συμβούλιον τοῦ Σώματος 'Ελλήνων 'Αλκίμων. Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ ἐδέχθη ἐπίσης τοὺς κ. κ. Σημαντήραν καὶ Μιχαλόπουλον ἐκπροσώπους τοῦ «Οἴκου Τυφλῶν».

— Τῆ 6ῃ 'Ιανουαρίου, ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν Θεοφανείων, ὁ Μακαρ. 'Αρχιεπίσκοπος κατήλθεν εἰς Πειραιᾶ, ἔνθα προσέτη τῆς τελετῆς τοῦ 'Αγιασμοῦ τῶν ὑδάτων, παρουσίᾳ τῆς Α.Μ.

τοῦ Βασιλέως, τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου, τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιστῆμων.

— Τῆ 7ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν 'Αρχιδιάκονον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μετίτης κ. 'Ιακώβου μετὰ τοῦ Α' Γραμματέως τῆς ἐνταῦθα 'Αγγλικῆς Πρεσβείας.

— Τῆ 8ῃ 'Ιανουαρίου ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν κ. Κορρέν καὶ τὸν βουλευτὴν κ. Παπαηλιού.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς.

— Τῆ 9ῃ 'Ιανουαρίου ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος παρέστη ἐν τῷ Τ.Α.Κ.Ε. εἰς τὴν τελετὴν τῆς πίττας. Κατ' αὐτὴν ὁ Διευθύνων Σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Σπυρόπουλος ἐξήγγειλεν ἀπόφασιν τοῦ Μακαριώτατου 'Αρχιεπισκόπου κ. Θεοκλήτου, δι' ἧς οὗτος ἐγκωρεῖ τὸ τρίτον τῶν ἐκ τῶν ἀδειῶν γάμων προσωπικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων διὰ τὴν προικοδοτηρὴν ἐναρέτων καὶ χρηστῶν θυγατέρων ἀπόρων ἐφημερίων τῆς ὑπαίθρου.

— Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ τὴν Α. Μακαριότητα ἐπεσκέφθη ὁ ἐν 'Αθήναις Πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας. Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ ἐδέχθη ὡσαύτως τὸν Γ. 'Επιθεωρητὴν Μέσης 'Εκπαίδευσεως Λαμίας κ. Σταυρόπουλον.

— Τῆ 12ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κεντρῶς 'Αφρικῆς κ. Κυπριανόν. Αὐθημερὸν τὸν Μακαριώτατον ἐπεσκέφθη τὸ 'Εκκλησιαστ. Συμβούλιον τοῦ 'Ι. Ν. 'Αγίας Παρασκευῆς Ν. Σμύρνης.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 13ῃς 'Ιανουαρίου ἡ Α. Μακαριότης προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Τῆ 14ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὴν Α. Μακαριότητα ἐπε-

ὥστε τὰ παιδιά ταῦτα νὰ τυγχάνουν περιθάλψεως καὶ φροντίδος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐλληνικῆς πατρίδος καὶ οὐχὶ ἐκτὸς αὐτῶν. Μόνον μία τοιαύτη λύσις τοῦ προβλήματος εἶναι τὸ ιδεῶδες, πρὸς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τείνομεν.

"Ανευ προηγουμένου.

'Ο ἐκφυλισμὸς καὶ ἡ ἀποβολὴ παντὸς στοιχείου αἰδοῦς καὶ εὐπρεπέας εἰς τὰς ἡρωϊδας πολλῶν ἐκ τῶν εἰς τὰς αἰθούσας τῶν ἀθηναϊκῶν κινηματογράφων προβαλλομένων — οὐ μόνον ξένης, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ ἐλληνικῆς προελεύσεως — κινηματογραφικῶν ἔργων εἶναι ἀνευ προηγουμένου. Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι, ὅτι τὸ γεγονός αὐτὸ ἤρχισεν ἐσχάτως νὰ προκαλῆ τὰς διαμαρτυρίας καὶ τὰ εἰρωνικὰ σχόλια καὶ αὐτῶν τῶν πλέον φιλελευθέρων δημοσιογράφων. 'Εν ὀνόματι τῆς «Τέχνης» προβάλλονται δημοσίᾳ αἱ πλέον ἀηδιαστικαὶ καὶ ἀποκρουστικαὶ χυδαιότητες, αἵτινες μολύνουν ἀνεπαρορθῶτως τὴν ψυχὴν τῶν νέων καὶ τῶν ἐνηλίκων.

Εἶναι καιρὸς πλέον ἢ ἐπέμβασις τῶν ἀρμοδίων νὰ εἶναι πλέον οὐσιαστικῆ. "Αλλως ἢ ἠθικὴ διάβρωσις τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας θὰ γίνηται ὀλονεν καὶ μεγαλυτέρᾳ. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν λεγομένων «σεξουαλικῶν» ἐγκλημάτων θὰ πληθύνηται, ὡς συμβαίνει δυστυχῶς ἐσχάτως. Καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμβῆ ἄλλως. 'Εφ' ὅσον οἱ νέοι ὡς τὴν κυριωτέραν πηγὴν πνευματικῆς τροφοδοσίας ἔχουν «τὸ σχολεῖον τοῦ ἐγκλήματος», ἦτοι τὸν κινηματογράφον καὶ τὴν ἄσεμνον λογοτεχνίαν, θὰ εἶναι «σύντριμμα καὶ τα-

λαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν». Διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συλλέξωμεν «ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβύλων σῦκα».

Τὰ παιδικὰ βιβλία.

'Η «'Εκκλησία» ἀναγκάζεται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ ἐνὸς θέματος, τὸ ὁποῖον καὶ πρὸ τινων μηνῶν εἶχε ἀπασχολήσει τὰς στήλας αὐτῆς. Πρόκειται διὰ τὰ εἰς τὴν πατρίδα μας ἐκδιδόμενα παιδικὰ βιβλία.

Οὐ μόνον πλείστα ἐξ αὐτῶν εἶναι ξένα πρὸς τὴν ἐλληνορθόδοξον παράδοσιν καὶ ἀτυμόσφαιραν, ἀλλὰ μερικὰ ἐξ αὐτῶν εἶναι καὶ ἀντίθετα πρὸς αὐτήν. Τοιοῦτοτρόπως, ἐκτὸς τῆς Παιδικῆς 'Εγκυκλοπαιδείας, περὶ τῆς ὁποίας ἄλλοτε ἐγράψαμεν, ἐν προσφάτως μεταφρασθὲν εἰς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν παιδικὸν βιβλίον, ἔχον τὸν τίτλον «Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι», ἀσφαλῶς θὰ σκανδαλίσῃ τὰς παιδικὰς ψυχὰς.

Τὸ βιβλίον τοῦτο οὐ μόνον ἀναμασᾷ τὰς χονδροειδεῖς θεωρίας περὶ πιθηκανθρώπου καὶ τῆς ἐκ τῶν κτηνῶν καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀνευ ἰδιαιτέρας δημοουργικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπομακρύνει ἀπὸ τὰς περὶ τῆς πρώτης Θεησεκίας καὶ 'Αποκαλύψεως ἀπόψεις τῆς Βίβλου καὶ τῶν τελευταίων πορισμάτων τῆς Θεησεκειολογίας, διότι ὀμιλεῖ περὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς Θεησεκίας ἐκ τῆς μαγείας.

Νομίζομεν, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις τοιούτων σκαριφημάτων δέον εἶ ἀρμοδίον νὰ ἐπεμβαίνοιν, ἵνα προλαμβάνηται ἡ δηλητηρίασις τῆς παιδικῆς ψυχῆς δι' ὄλως ἀπαραδέκτων «ἐπιστημονικῶν» δῆθεν «θεομένων» μυθολογικοῦ χαρακτῆρος.

σκέφθη ὁ Μέγας Αὐλόρχης τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως κ. Λεβίδης. Ὡσαύτως τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἐθν. Τραπέζης κ. Βρυώνη.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Τῇ 15ῃ 'Ιανουαρίου ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν Ἀντιπρόεδρον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κ. Μερτικόπουλον. Ἐδέχθη ὡσαύτως τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀνεγέρσεως τοῦ ἱ. Ν. Ἀγίου Ἀλεξάνδρου Χολαργοῦ.

Ἐκκλησιαστικὸν Ὁρφανοτροφεῖον Βουλαγαμένης. Τῇ 10ῃ 'Ιανουαρίου τρ. ἔτους συνήλθε τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὁρφανοτροφείου Βουλαγαμένης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου καὶ ἔλαβε διαφόρους ἀποφάσεις διὰ τὴν εὐρυθμὴν λειτουργίαν τοῦ ἰδρύματος. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν, πρῶτασι τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἀπεφασίσθη ἡ ἴδρυσις Ὁρφανοτροφείου Θηλέων, κατηρτίσθη δὲ ἔπιτροπή, ἥτις ἐξουσιοδοτήθη, ὅπως προβῆ εἰς τὰς καταλλήλους ἐνεργείας διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ χώρου, εἰς ὃν θὰ στεγασθῇ τὸ νέον Ὁρφανοτροφεῖον.

Τ.Α.Κ.Ε. Τῇ 9ῃ τρέχ. ἐγένετο ἐν τῷ Τ.Α.Κ.Ε. ἡ τελετὴ τῆς πίττας, παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εἰρηναίου, Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου, Παροναξίας κ. Ἀμβροσίου καὶ Δημητριάδος κ. Δαμασκηνοῦ, τῶν θεοφ. Ἐπισκόπων Κερνίτης κ. Χρυσοστόμου καὶ Ἀχαΐας κ. Παντελεήμονος, τοῦ Γεν. Γραμματέως Ὁρθοκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Ὁρθοκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Βασ. Ἰωαννίδου, τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου κ. Νικ. Καρμίρη καὶ λοιπῶν προσκεκλημένων.

Κατὰ τὴν τελετὴν ὁ Διευθυντὸν Σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Σπυρόπουλος ἐξεφώνησε τὸν κάτωθι λόγον:

*Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι,
Κύριε Γενικὲ Γραμματεῦ,
Κυρίαί καὶ Κύριοι,*

Μὲ αἰσθήματα ἐγνωνμοσύνης πρὸς τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν διὰ τὴν παρ' ἀμφοτέρων παρασχεθεῖσαν συνδρομὴν εἰς τὸ TAKE καὶ μὲ τὸ αἰσθημα τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος ἐορτάζει σήμερον τὸ διοικητικὸν καὶ ὑγειονομικὸν προσωπικὸν τοῦ TAKE τὴν ἡμέραν τῆς Βασιλόπιττας.

Νομίζω, ὅτι δυνάμεθα ἐξημερεύοντες τὸ βαθύτερον νόημα τῆς Βασιλόπιττας νὰ θεωρῶμεν, ὅτι αὕτη συμβολίζει εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους τὴν κοινὴν προσπάθειαν, τὴν γενικὴν προσφορὰν διὰ τὸ κοινὸν καλὸν καὶ τὴν βράβευσιν τοῦ συνόλου ἐν τῇ προσπάθειᾳ ἐνός.

Ἡ ἐξημερία περὶ τοῦ συμβολισμοῦ τούτου προσήκει εἰς τοὺς ὀργανισμούς, τῶν ὁποίων ἡ ὅλη λειτουργία καὶ πρόοδος εἶναι καρπὸς τῆς καθολικῆς προσπάθειας καὶ τοῦ κοινοῦ μόχθου.

Εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἀπελθὸν ἔτος, ἡ συντελεσθεῖσα εἰς τὸ TAKE ἐργασία ὑπὸ τὴν θερμοσυγγὸν πνοὴν καὶ καθοδήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κυρίου Θεοκλήτου καὶ τὴν συστηματικὴν ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολούθησιν τῶν ἀξιολόγων μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, δέον νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀνεκδοκίμως ὅτι ἀνήκει εἰς τὸ προσωπικόν του, εἰς τὸν ζῆλόν του, τὴν εὐσυνειδησίαν του, καὶ τὴν ἀνένδοτον ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθήκον του. Εἰς τὴν προσπάθειαν ὧν τῶν παραγόντων τοῦ TAKE, διοικούντων καὶ διοικουμένων, διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν ἔργου γονίμου, ἔργου ἀνακαινιστικοῦ καὶ ἀνασυνκροτήσεως, εἶχομεν καθοδηγητὴν μὲν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Μακαριώτατον, συμπαραστάτην δὲ πρόθυμον, ὡς πάντοτε, τὴν Πολιτείαν.

Διὰ τῶν μέτρων, τὰ ὅποια ὁ Μακαριώτατος εἰσηγήθη καὶ ἡ Πολιτεία ἐθέσπισε, ἐπετευχθῆ ἡ αὔξησις τῶν συντάξεων μέχρι

τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργείας, ἡ χορηγήσις ἐπιδόματος λουτροθεραπείας, ἡ χορηγήσις ἐξόδων κηδείας εἰς τὰς οικογενείας τῶν θνησκόντων συνταξιούχων ἢ τῶν συζύγων των, ὁ ὑπερτριπλασιασμοὸς τοῦ ἐφ' ἀπαξ βοηθήματος τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς, ἡ εὐρεία δανειοδότησις τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων καὶ ἡ ἐπένδυσις εἰς προσοδοφόρα ἀκίνητα σοβαροῦ ποσοῦ ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ TAKE.

Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας, ὅπως ἐκφράσω τὰ ἐγνώμονα αἰσθήματα τῶν ἠσφαλισμένων μας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρθοκευμάτων κ. Γ. Βογιατζῆν καὶ τοὺς τέως Ὑπουργοὺς κ. κ. Γεωργωστόπουλον καὶ Ράμμιον διὰ τὴν παρὰ τούτων ἀμεσον νόθετησιν τῶν μνημονευθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ Μακαριωτάτου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Οἱ ἐφημέριοι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εὐχονται ἀδοτοῖς ἐξόχους ὑπηρεσίας πρὸς τε τὴν πατρίδα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ ἐγκαρδιότης καὶ ἡ φιλικὴ διάθεσις τῶν τιμῶντων σήμερον τὴν ἐορτὴν μας μοὶ παρέχει νομίζω τὴν εὐχέρειαν τῆς συντόμου ἀνακοινώσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ προγράμματος τοῦ ἀρξαμένου ἔτους 1959.

Τοῦτο χαράσσεται κυρίως διὰ τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθν. Παιδείας καὶ Ὁρθοκευμάτων Σχεδίου Νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου διευρύνονται αἱ παροχαὶ τοῦ TAKE διὰ καλύψεως τοῦ κινδύνου ἀσθενείας τῶν κατ' οἶκον νοσηλευμένων ἀσθενῶν καὶ τῶν περιπατητικῶν τοιούτων, τῆς προστασίας τῆς μητροτικῆς διὰ παροχῆς ἐπιδόματος τοκετοῦ καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἐξόδων κηδείας καὶ εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἠσφαλισμένους καὶ τὰς οικογενείας των.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ TAKE ἐλπίζει βεβαίως, ὅτι διὰ τῆς προσδοκώμενης αὐξήσεως τῶν γλισχρῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐφημερίων θὰ δυναθῆ νὰ προβῆ εἰς ἔτι περαιτέρω αὐξήσιν τῶν συντάξεων, ὃν ὁ μέσος ὄρος ἀνέρχεται ἤδη εἰς δραχ. 700 μηνιαίως περίπου, τῶν ἀπὸ ἔτους δὲ ἀπονεμημένων ὑπερβαίνει τὰς 900 δραχ.

Ὅπως δὴποτε διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, τὴν κατάθεσιν τοῦ ὁποίου ἔχει ὑποσχεθῆ ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρθοκευμάτων κ. Γ. Βογιατζῆς, μετὰ τὴν τροποποίησιν θεμάτων τινῶν τούτου συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις του, ἐλπίζεται θετικῶς, ὅτι τὸ TAKE θὰ ἐκπληρῶσθαι μὲ ἀπόλυτον πληρότητα τοὺς σκοποὺς, δι' οὓς ἰδρύθη.

Ἄς εἶναι βέβαιος ὁ ἀξιότιμος κ. Ὑπουργός, ὅτι διὰ τοῦ Νομοσχεδίου θὰ δικαιώσῃ τὴν πεποίθησιν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας περὶ τῶν ἐδοσεβῶν τῶν προθέσεων καὶ θὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀντίληψιν τοῦ θρησκευομένου λαοῦ περὶ τῆς ἀποφάσεώς του δι' ἐπιλύσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προβλημάτων, τῇ ἀληθείᾳ ἐπιτύχη διὰ τούτου τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐφημερίων μας καὶ τὴν οὐσιώδη βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ἀσκήσεως τοῦ ἱεροῦ πνευματικοῦ ἔργου των, ἀφοῦ οὗτοι ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τὰς ἐκτάκτους βιοτικὰς ἀνάγκας θὰ δύνανται τοῦ λοιποῦ ἀπερισπάτως νὰ ἐπιτελοῦν τὴν θείαν ἀποστολήν των.

Πέραν ὅμως τῆς μνημονευθείσης διευρύνσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῶν παροχῶν τοῦ TAKE καὶ ἕτερος κλάδος συνιστάται παρὰ τοῦ TAKE κατὰ τὸ παρὸν ἔτος. Ὁ Κλάδος προικοδοτήσεως τῶν ἀγάμων θυγατέρων τῶν ἐφημερίων μας.

Μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν ἀγγέλλω, ὅτι τὸν κλάδον τούτου συνιστᾷ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύριος Θεοκλήτος

δὲ ἐκχωρήσεως εἰς τὸ TAKE τοῦ 1/3 τῶν ἐξ ἀδειῶν γάμων προσωπικῶν δικαιωμάτων του.

Συμφώνως πρὸς τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἀπόφασιν τοῦ Μακαριωτάτου, ἡ ὁποία ἀπετέλει παλαιὰν ἐπιθυμίαν του, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ προτάσεώς Του εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς 3-6-1957, τὸ 1/3 τῶν προσωπικῶν δικαιωμάτων του διατίθεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 κατὰ μῆνα εἰς τὸ TAKE πρὸς προίκισιν ὑπὸ τοῦτον κορασίδων ἀπόρων ἐφημερίων τῆς ὑπαίθρου.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ TAKE θὰ μελετήσῃ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν τὸν τρόπον καὶ τὰς προϋποθέσεις χορηγήσεως καὶ κατὰ τὸ δυνατόν γενικεύσεως τῆς παροχῆς ταύτης πρὸς ὅλους τοὺς ἠσφαλισμένους μας.

Ἄς ἐπιτραπῇ εἰς ἐμὲ νὰ τονίσω, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Μακαριωτάτου ἐκτὸς τοῦ μεγάλου ἠθικοῦ διδάγματος καὶ τῆς ἠθικῆς ἀπλήξεως, ἀναδεικνύει τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ὡς συνεχιστὴν τοῦ ἔργου τοῦ Μ. Βασιλείου, τοῦ συστηματοποιήσαντος τὴν πρόνοιαν καὶ ὀργανώσαντος τὴν φιλανθρωπίαν διὰ τῆς περιφήμου «Βασιλειάδος» του, καὶ μιμητὴν τοῦ παραδείγματος Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὅστις ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Ἐκκλησίας περιέβαλε 3.000 ὀρφανά, χήρας καὶ ἄπορα θήλαα βάσει τῆς ἀρχῆς του ὅτι τοῦ Ἐπισκόπου ἔργον εἶναι « ἡ μέριμνα περὶ τῶν πενήτων διατροφῆς, τῆς τῶν ὀρφανῶν προστασίας, τῆς τῶν χηρῶν συμμαχίας».

Μακαριώτατε,

Τὸ ἔργον Σας εἶναι ἐδλογημένον παρὰ Θεοῦ καὶ ὡς τοιοῦτον ἐδοδιᾷ.

Ἐπὶ τῆς ἐκείνου ἐν τῇ κυριολεξίᾳ διὰ τὸ TAKE ζωοδότης.

Ἡ ἀξίαις τῶν συντάξεων, ἡ ἀξιοποίησις τῆς περιουσίας τοῦ Ὄργανισμοῦ μας, ἡ ἀξίαις τοῦ ἐφ' ἅπαξ, ἡ βελτίωσις τῆς ἐν γένει λειτουργίας τοῦ TAKE ὀφείλονται εἰς Ἑμᾶς.

Ἐχωρήσατε εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ TAKE μὲ θάρρος, μὲ ἐπιμονήν, μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ πείσμα.

Ὁδηγός σας ἡ ἀγάπη Σας πρὸς τοὺς ἐφημερίους.

Τὴν ἀγάπην Σας ταύτην ἀπεδειξάτε ἀφ' ἧς ἐποχῆς προηδρεύετε τοῦ TAKE ὡς Μητροπολίτης Πατρῶν.

Ἡ τελευταία πράξις Σας, ἣν ἐσχον τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω πρὸ ὀλίγου, διδάσκει.

Ἄς γίνῃ τὸ διδάγμα τῆς πράξεώς Σας ταύτης παρόρμησις δι' ἀνάτασιν ψυχῶν καὶ συνειδήσεων.

Ἄς γίνῃ ἡ πράξις Σας αὕτη κίνητρον πρὸς μίμησιν.

Εὐθὺς ἀμέσως, λαβὼν τὸν λόγον ὁ Μακαριώτατος εἶπεν τὰ ἑξῆς :

Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι, Κε Γενικ. Γραμματεῦ καὶ ἐκπρόσωπε τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Παιδείας, κ. Ἰωάννη, Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι καὶ ἐργάται ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ,

Εἶναι, ἂν δὲ μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη, ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν κόπτεται βασιλοπύλα εἰς τὸ TAKE καὶ γίνεται τοῦτο εἰς τὴν ἀνατολήν τοῦ 30ου ἔτους, ἀφ' ὅτου ἰδρύθη τὸ TAKE καὶ ἔχει τις καθήκον καὶ ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ κάμῃ μείαν τοῦ ἰδρυτοῦ τοῦ TAKE, τότε Ἐπιτρόπου τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκυμμάτων κ. Παπανδρέου, ὁ ὁποῖος μὲ ἀποφασιστικότητά συνέστησε τὸ TAKE καὶ τώρα τὸ TAKE παρουσιάζει λαμπροὺς καρπούς.

Ἄλλὰ πρέπει νὰ μὴ παραλείψῃ κανεὶς νὰ μνημονεῖται καὶ

ὅλα τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τὰ μέχρι τοῦδε ἀκαταπαύστως ἐργασθέντα καὶ ἐργαζόμενα διὰ τὴν ἐδόδωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ TAKE καὶ ἐπὶ πλέον νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ προσωπικὸν τοῦ καταστήματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον μὲ ζήλον καὶ ἐνθουσιασμόν ἔχει ἐπιδοθῆ εἰς τὴν πραγματοποιήσασιν τῆς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος.

Ἰδιαίτερος ὀφείλω νὰ ἐκφράσω τὴν ἄκραν ἐκτίμησίν μου εἰς τὸν σημερινὸν Διευθύνοντα Σύμβουλον τοῦ TAKE κ. Σπυρόπουλον, ὁ ὁποῖος τὸ ὠδήγησεν εἰς τὴν ὀρθὴν ὁδὸν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτᾶται, συνεπικουρούσης καὶ τῆς Πολιτείας, νὰ ἴδῃ ἐτι λαμπρὰς ἡμέρας τὸ TAKE.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ κύριος Διευθύνων Σύμβουλος ἐμνημόνευσε καὶ ἐμοῦ ὡς Μητροπολίτου Πατρῶν καὶ εἶτα καὶ Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλω νὰ ἀπευθύνω τὸν δικαίον ἔπαινον καὶ τὴν ἐγγνωμοσύνην τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ TAKE, τὰ ὁποῖα εἶχον συνεργασίαν μετ' ἐμοῦ, προεδρεύοντος κατ' ἀρχὰς καὶ μετὰ ταῦτα καταστάτος, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1957, προέδρου τοῦ TAKE.

Ὅλοι ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ἐνδιεφέρθημεν, ἵνα τὰ κεφάλαια τοῦ TAKE αξιοποιήσωμεν. Τοῦτο ἐπετεύχθη λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ τότε Ἐπιτρόπου Παιδείας κ. Γεροκωστοπούλου καὶ τοῦ νῦν Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κυρίου Δημ. Χέλμη, τῶν ὁποίων τὸν ἐνθουσιασμόν συνεχίζει καὶ ὁ σημερινὸς ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκυμμάτων κ. Βογιατζῆς. Ὅπως τὰ τότε χρηματίσαντα μέλη τοῦ TAKE ἐνθυμούνται, ἀντιμετωπίσαμεν τοὺς δισταγμούς, τὰς ἀμφιβολίας, τοὺς φόβους, ἐὰν θὰ καταρθεῖτο νὰ ἀνταποκριθῇ τὸ TAKE εἰς τὸ νέον συνταξιοδοτικὸν μισθολόγιον. Ἐπέμεινα νὰ ἐπισχύσωμεν τὸν δυστυχισμένον συνταξιοδοτούμενον κόσμον τῶν ἐφημερίων τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ τῷ ὄντι αἱ τότε συντάξεις πείνης ἠδὲ ἠθῆσαν καὶ τὸ λῆξαν ἔτος παρουσίασε περίσσειμα, χάρις εἰς τὸν ζήλον καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ κ. Διευθύνοντος Συμβουλίου, ὁ ὁποῖος αὐτὸν τὸν ζήλον του τὸν μετέδωκεν καὶ εἰς τὸ ὑπὸ ἡγεσίαν προσωπικὸν τοῦ TAKE, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκφράζω τὰ συγκαταθήρια μου.

Ἄν ὁ Θεὸς δώσῃ, ὅπως ἐλπίζω, νὰ ἀυξηθῶν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς χώρας, τὰ ἔσοδα τοῦ TAKE θὰ ἐπιαυξηθῶν καὶ καλύτεραι ἡμέραι θὰ ἀνατείλων, ἵνα πολλαχῶς καὶ ποικιλοτρόπως ἐξυτηρηθῇ ὁ ἐφημεριακὸς κόσμος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ κρηπίς καὶ ἡ βᾶσις καὶ τὸ στερέωμα καὶ τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἔθνους. Διὰ ταῦτα ἐνδιαφερόμενος δι' αὐτὸν καθόρισα ἵνα τὸ 1/3 τῶν δικαιωμάτων μου ἐξ ἀδειῶν γάμων διατίθεται διὰ προικοδότησιν χρηστῶν καὶ ἐναρέτων κορασίδων ἀπόρων ἐφημερίων τῆς ὑπαίθρου.

Ἐῶχομαι, ὅπως ὅλοι μας ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ καὶ ἐν μεγάλῳ ἐνθουσιασμῷ συνεχίσωμεν τὴν ἱερὰν προσπάθειαν τοῦ TAKE καὶ νὰ εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι τοῦ Θεοῦ ἐδλογοῦντος καὶ τῆς Κυβερνήσεως συνεργούσης, τὸ TAKE θὰ προοδεύσῃ ὥστε καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κυρίου νὰ ἀμείβωνται πρεπόντως. Ἀμήν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ Θεολογικὴ Ἀκαδημία Μόσχας εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1958 ἀπεφάσισε τὴν ἀπονομήν τοῦ τίτλου τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἐμέσης κ. Ἀλέξανδρον (Ἱεράρχην τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας).

—Ὁ πρωθιερεὺς Μ. Β. Ζέρνωφ ἔλαβε μέρος ἐν ὀνόματι τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸ Θ' Συνέδριον τῆς Χριστιανοδημοκρατικῆς Ἐνώσεως τῆς Γερμανίας, τὸ ὁποῖον συνε-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ίερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμησεως Θεοτόκου Δρυμοῦ, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου, πρὸς πληρῶσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 1959.

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 § 1 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Θεράποντος Τοῦμπας, Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρῶσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 9ῃ Ἰανουαρίου 1959

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

κλήθη εἰς τὴν Δρέσδην ἀπὸ τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 3ης Ὀκτωβρίου 1958.

— Τὴν 12ην Σεπτεμβρίου 1958 ἡ Ρωσικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐώρτασε τὴν μνήμην τῆς μετακαμιδῆς τῶν Ἱερῶν λειψάνων τοῦ ἁγ. Ἀλεξάνδρου Νέβσκι, προστάτου τοῦ Λένινγκραντ. Ἰδιαίτερος μεγαλοπρεπὴς ὑπῆρξεν ὁ πανηγυρικός ἐορτασμός εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λένινγκραντ, ὅστις συνέπεσε μὲ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ ναοῦ τῆς Λαύρας τοῦ ἁγ. Ἀλεξάνδρου Νέβσκι.

— Ἐκυκλοφόρησε ὁ τέταρτος τόμος «Λόγοι καὶ ὁμιλίαι» τοῦ Μητροπολίτου Κρουτίτσκης καὶ Κολόμνας κ. Νικολάου, διακεκριμένου ρήτορος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς ἐδέχθη τὴν 19ην Νοεμβρίου 1958 τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Σπύρον Μελά, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ συμβούλου τῆς ἐν Βελιγραδίῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.

— Τὴν 20ὴν Νοεμβρίου 1958 ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς παρέστη εἰς τὸ μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Ἐθνομάρτυρος Ρήγα Φεραίου, τὸ ὅποιον ἐτελέσθη πρωτοβουλίᾳ τῆς ἐν Βελιγραδίῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας εἰς τὸν Ἱερὸν ναὸν «Ρούζιτσα».

— Τὴν 10ην Νοεμβρίου 1958 ὁ Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς εἶχεν εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Πατριαρχείου τετράρων σύσκεψιν μὲ τὸν Ἱερὸν κλῆρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Βελιγραδίου. Ἡ συζήτησις περιστράφη κυρίως περὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν, τὸ κήρυγμα, τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν αἰρέσεων, τὰς ἐκκλησιαστικὰς χορῶδίας, τὴν πώλησιν κηρίων, τὴν διάδοσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τύπου καὶ ἄλλα παρεμφερῆ ζητήματα. Εἰς τὸ τέλος ὁ Πατριάρχης ὡμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ μορφή τοῦ ἱερέως τῆς σήμερον».

— Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν προσέβησαν ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἐτει εἰς δηλώσεις πρὸς τὸ Γιουγκοσλαβικὸν Πρακτορεῖον εἰδήσεων «TANJUG». Ὁ Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς φέρεται δηλώσας ὅτι δύο γεγονότα εἶχον ἰδιαίτερον σημασίαν διὰ τὴν ζωὴν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας κατὰ παρελθόν

Ίερά Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρον 46 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ τὰς τούτω σχετικὰς διατάξεις, προσκαλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ χειροτονηθῶσιν ὡς τακτικοὶ Ἐφημέριοι εἰς τινὰ τῶν Ἐνοριῶν τῶν Χωρίων, Ἀγιοργιτικῶν καὶ Μάκρης, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ εἰρημένου Νόμου καὶ τῶν νεωτέρων σχετικῶν διατάξεων ἀπαιτούμενων πιστοποιητικῶν, προκειμένου νὰ ἀνακηρύξωμεν ὑποψηφίους διὰ τὰς ἐνορίας ταύτας.

Ἐν Τριπόλει τῇ 8ῃ Ἰανουαρίου 1959.

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανός.

Ίερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἀρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποίηθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρῶσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Ἀμφιλοχίᾳ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἁγιος Ἀθανάσιος», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρῶμεν ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 5ῃ Ἰανουαρίου 1959.

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος.

ἔτος, ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Κυροῦ Βικεντίου καὶ ἡ ἐκλογή νέου Πατριάρχου. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία εἶχεν ἀγαθὰς σχέσεις μὲ ὅλας τὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ μὲ τὰς λοιπὰς χριστιανικὰς καὶ ἄλλας ὁμολογίας ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Γιουγκοσλαβίας. Ἡ Σερβικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἐδήλωσεν ὁ Πατριάρχης, εἶχε ἀγαθὰς σχέσεις καὶ μὲ τὰς κρατικὰς ἀρχάς, μὲ τὰς ὁποίας ὑπέγραψε νέαν Σύμβασιν περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ κλήρου, διὰ τῆς ὁποίας ἐβελτιώθη ἡ θέσις τῶν ἡσφαλισμένων. Ἐντὸς τοῦ 1958 τὸ Κράτος ἀνέλαβε νὰ πληρῶσιν τὸ ἥμισυ τῶν εἰσφορῶν διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν τῶν ἱερέων. Ἐκτὸς τῆς βοηθείας αὐτῆς, τὸ Κράτος παρέσχεν εἰς τὴν Σερβικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ σημαντικὴν ἐπιχορηγίησιν πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς.

— Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐκυκλοφόρησε τὸ Δ' τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Ὁρθόδοξος Ἱεραπόστολος», τὸ ὅποιον περιέχει ἐκλεκτὴν ἐποικοδομητικὴν ὕλην, ἀφορῶσαν εἰς τὴν μεγάλην χριστιανικὴν ἐορτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως. Ἡ ζήτησις τοῦ περιοδικοῦ εἶναι μεγάλη καὶ ἡ κυκλοφορία του ἡξήθη ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν ἀπὸ 500 εἰς 18.000 ἀντίτυπα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1958 ἡ Θεολογικὴ Ἀκαδημία Σόφιας ἐώρτασε πανηγυρικῶς τὸν προστάτην τῆς ἁγ. Κλήμεντα Ἀχρίδος.

— Μὲ τὸ ὑπ' ἀρ. 46 τεῦχος τῆς 27 Δεκεμβρίου 1958 τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας Βουλγαρίας «Τσερκόβεν Βέσνικ» συνεπλήρωσε 59 ἔτη.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ', εἰς τὸ πρὸς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἀπευθυνθὲν μήνυμά του ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων, ὅπερ μετεδόθη ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τοῦ Ἀστέως τοῦ Βατικανοῦ, ἀνεφέρθη καὶ εἰς τὴν ἀπὸ αἰῶνων ὑπάρχουσαν διάστασιν μεταξὺ τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως καὶ ἐκάλεσε τοὺς «δισταμένους ἀδελφούς» νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἱερά Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Νόμου 2200/1950 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536/1945 «Περὶ ἑυθμίσεως τῶν Ἀποδοχῶν τοῦ Ὀρθόδοξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου κλπ», τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 540/1945 «Περὶ Ἐκκλησιᾶς, Ἐκπαιδεύσεως, καὶ τὴν ὑπ' ἄριθ. Πρωτ. 83719 καὶ ἀπὸ 7-10-1946 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν Ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ταξιάρχου εἰς Ἐπισκοπιανὰ καὶ Μωραϊτικά, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι Ἐφημέριοι τῶν ἐν λόγω χωρίων κοινῆς ἐνορίας.

Περισσότερας πληροφορίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι προσερχόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἡ παροῦσα κοινοποιηθῆτω μερίμνη τοῦ οἰκείου Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου δι' ἀναγνώσεως ἐπ' Ἐκκλησίας καὶ θυροκολλησεως ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ, καὶ δημοσιευθῆτω εἰς τὰ Περιοδικὰ «Ἐκκλησία» καὶ «Ἁγ. Ἰάσων καὶ Σωσιπάτρος».

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 29ῃ Δεκεμβρίου 1958.

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθόδιος.

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Ἀγρινίῳ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἁγίου Χριστοφόρος», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου 1959

Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερά Μητρόπολις Ἀργολίδος

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ, ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ πιστοποιητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων Ἱερέων τῶν χηρευσουσῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων. 1) Ἁγίου Γεωργίου Πυργιωτικῶν 2) Ἁγίου Κωνσταντίνου Τολοῦ 3) Ἁγίου Νικολάου Ἀβδήμπεη 4) Ἁγίου Κωνσταντίνου Δημαίνης 5) Ἁγίας Βαρβάρας Λάλουκα 6) Ἁγίου Δημητρίου Σχοινοχωρίου 7) Ἁγίου Δημητρίου Ἀχλοδοκάμπου 8) Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μπόρσιας 9) Ἁγίου Νικολάου Ἁγίου Νικολάου 10) Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἐσοχῆς 11) Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Νέου Βυζαντίου καὶ 12) Ὑπαπαντῆς Χριστοῦ Λευκακίων.

Κανονικὰ τρῶσόντα ἄμεμπτος βίος, ἦτοι ἀποφυγὴ σαρκικῶν παρεκτροπῶν, χαρτοπαιξίας, οἰνοποσίας, κλοπῆς κλπ.

Νόμιμα προσόντα. Ὅσα ὀρίζονται ἐν τοῖς ἄρθροις 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200 1940 περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων.

Ἐν Ναυπλίῳ 16-12-1958

† Ὁ Ἀργολίδος Χρυσόστομος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σταύρου Νικολαΐδη, Ὁ Παῦλος. Ἀθήναι. Σελ. 336.
Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, τεῦχος 3ον, 1958. Εἰς τὸ παρὸν τεῦχος συνεργάζονται ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. Λήμνου κ. Βασίλειος καὶ οἱ κ. κ. Γεώρ. Μουρίκης καὶ Τ. Γριτσόπουλος. Περιέχει ὡσαύτως χρονικὸν τῆς Διευθύνσεως, Ἐκκλησιαστικὴν Νομολογίαν καὶ Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον.

Στυλ. Σ. Μπαϊρακτάρη, π. θ., Γνωριμία μετὰ τὴν Καινὴ Διαθήκην. Ἀθήναι 1958. Σελ. 24.

Π. Χ. Δημητροπούλου, Δρ. Θ., Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ἡ Οἰκουμένη κίνησις. Ἀθήναι 1958. Σελ. 44.

Θωμᾶ Π. Οὐλλῆ, Καθηγητοῦ. Ἡ ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Τρεῖς Ἱεράρχαι». Ἀθήναι 1958. Σελ. 144.

Ποιμαντικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Μητροπολίτου Σισανίου κ. κ. Πολυκάρπου. Σελ. 15.

Κώστα Παταπανιγιώτου, Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μ. Ἐκπαιδεύσεως. Ὁ Ἄσωτος Υἱός, Δράμα, πράξεις 3, σκηναὶ 11. Ἀθήναι 1959. Σελ. 68.

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΦΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

† Ὁ Λήμνου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδ. Σπεράντσα, Μόνον οὕτω.

Χρυσόστομος Παπαδοπούλου (†), Περὶ Ἱερωσύνης (Γ').

Κ. Μουρατίδου, Δ. Θ., Ἀπεδέχετο ὁ Ἱερός Χρυσόστομος τὸ Παπικὸν πρωτεῖον;

Ἀρχιμ. Προκοπίου Παπαθεοδώρου, Ἡ Ἐκκλησία ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ τοῖς ἀναμορφωτικοῖς καταστήμασι.

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικά Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Βιβλιογραφία.

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Οἶκον. Κων. Πλατανίτης
Ἰψηλάντου 66, Ἁγία Βαρβάρα Δαφνίου.